

**برنامه عملیاتی پیشنهادی برای داوطلبان حضور در
سیزدهمین دوره انتخاب ریاست جمهوری
با رویکرد مدیریت جهادی
(ویرایش پنجم)**

**تهیه و تنظیم:
محمدتقی امانپور
سوم خرداد ماه ۱۴۰۰**

فهرست

۶	 ماموریت
۸	 خلاصه‌های از کل برنامه ارائه شده
۱۱	 مقدمه
۱۳	 خلاصه فصول پنجگانه
۱۳	 فصل اول (نمونه‌های از قابلیت‌های سرزمین
۱۳	 (۱-۱) ذخایر عظیم نفت و گاز
۱۳	 (۱-۲) تنوع منابع زیستی و اکوسیستم
۱۳	 (۱-۳) فرهنگ غنی و تاریخی
۱۳	 (۱-۴) سرمایه اجتماعی
۱۳	 (۱-۵) جوانان انقلابی
۱۳	 (۱-۶) زیرساخت‌های علمی و فناوری
۱۴	 (۱-۷) مراکز علمی و دانشگاهی
۱۴	 (۱-۸) شرکت‌های دانش بنیان
۱۴	 (۱-۹) گروه‌های جهادی
۱۴	 (۱-۱۰) موسسات نیکوکاری
۱۴	 (۱-۱۱) ظرفیت اجتماعی نیکوکاری
۱۴	 (۱-۱۲) جامعه مخترعین
۱۴	 (۱-۱۳) منابع آبی
۱۵	 (۱-۱۴) امکان تولید آب جدید
۱۵	 (۱-۱۵) امکان بهینه‌سازی مصرف آب
۱۵	 (۱-۱۶) گیاهان داروئی
۱۵	 (۱-۱۷) سیمان و فولاد
۱۵	 (۱-۱۸) صنایع پائیندستی پتروشیمی
۱۵	 (۱-۱۹) ظرفیت بینظیر استفاده از سرریز فناوریهای نظامی و هسته‌ای
۱۶	 (۱-۲۰) واردات در خدمت تولید و صادرات
۱۶	 (۱-۲۱) ظرفیت اجتماعی قومیتها
۱۶	 (۱-۲۲) اقتصاد فرهنگی هنری
۱۶	 (۱-۲۳) صنایع دستی
۱۷	 (۱-۲۴) فراوری ضایعات کشاورزی
۱۷	 (۱-۲۵) سواحل جنوبی تهدید یا فرصت

۱۷	۱-۲۶) مساجد ابزار تمدنسازی مردم سالاری
۱۸	۱-۲۷) خانواده سلول بنیادی مهندسی فرهنگی
۱۸	۱-۲۸) نقدینگی مالی
۱۸	فصل دوم) چالشهای موجود و ناکارآمدیها:
۱۸	۲-۱) مدیریت بازارهای کسب و کار
۱۸	۲-۲) تولید و اشتغال
۱۹	۲-۳) قاچاق کالا: قاچاق کارآمد و سامان یافته کالا
۱۹	۲-۴) دیپلماسی اقتصادی
۱۹	۲-۵) شناخت منابع زیستی سرزمینی
۱۹	۲-۶) مدیریت بهرهبرداری از منابع
۱۹	۲-۷) استفاده کارآمد از تولید علم و فناوری:
۲۰	۲-۸) ظرفیت اجتماعی اقوام
۲۰	۲-۹) مهاجرین افغان
۲۰	۲-۱۰) ظرفیت علمی و اجرایی بخش دفاعی
۲۰	۲-۱۱) ظرفیتهای نیکوکاری
۲۱	۲-۱۲) خام فروشی نفت و گاز
۲۱	۲-۱۳) صنایع پایبندستی پتروشیمی
۲۱	۲-۱۴) الگوهای توسعههای
۲۲	۲-۱۵) ناامنی شغلی در ساختار حکمرانی
۲۲	۲-۱۶) بیثباتی ساختاری
۲۲	۲-۱۷) تولیدگری و تصدیگری
۲۳	۲-۱۸) نیروی انسانی بیصاحب
۲۳	۲-۱۹) بیهوشی در رویکردهای اقتصادی
۲۴	فصل سوم) نمونههای از برنامههای قابل اجرا برای مدیریت کارآمدی سرزمین
۲۵	۳-۱) برنامه ملی کاهش تصدیگری و افزایش قابلیتهای حکمرانی
۲۵	۳-۲) ایجاد سامانه هوشمند تهاتر کالا و خدمات
۲۶	۳-۳) ترانزیت حامی تولید و اشتغال
۲۶	۳-۴) تولید محصولات با ارزش بالا
۲۶	۳-۵) فراوری روزآمد نفت و گاز
۲۶	۳-۶) صنایع پایین دستی پتروشیمی
۲۷	۳-۷) فراوری ضایعات

- ۳-۸) مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز ۲۷
- ۳-۹) منطقه ویژه انرژی شمال ۲۷
- ۳-۱۰) نقش آفرینی اقوام در دیپلماسی اقتصادی ۲۸
- ۳-۱۱) ساماندهی نهضت نیکوکاری ۲۸
- ۳-۱۲) مدیریت کاربری اراضی ۲۹
- ۳-۱۳) برنامه ملی توسعه کسب و کار فناورانه ۲۹
- ۳-۱۴) اقتصاد پسا کرونا ۲۹
- ۳-۱۵) برنامه ملی مدیریت خانواده و زنان ۳۱
- ۳-۱۶) بهره‌گیری کارآمد از برنامه هسته‌ای ۳۱
- ۳-۱۷) برنامه سلامت محور برای تحول اقتصادی ۳۲
- ۳-۱۸) بازمهندسی نظام علمی و آموزشی حوزه و دانشگاه ۳۴
- ۳-۱۹) امکانپذیری تحقق پیشنهادات ارائه شده ۳۴
- ۴-۱) حمایت از بخش خصوصی کارآفرین ۳۷
- ۴-۲) دولت ملی فراگیر ۳۷
- ۴-۳) تقوای الهی و اخلاق حرفه‌ای ۳۸
- ۴-۴) جهاد علمی و مدیریت جهادی ۳۸
- ۴-۵) مزیت کارآمد کاربری اراضی ۳۸
- ۴-۶) انرژی سبز و تجدیدپذیر ۳۹
- ۴-۷) اقتصاد پسا کرونا ۳۹
- ۴-۸) تامین آب و برق و گاز و مخابرات پایدار ۳۹
- فصل پنجم) شایستگی‌های مورد نیاز مدیریتی داوطلبان ۴۱
- آشنائی مختصر با نویسندگان گزارش ۴۳

ماموریت: ارائه یک برنامه عملیاتی واقع‌گرایانه که با شناخت درست وضعیت موجود و با عبور از ناامیدی‌ها و نشدنی‌ها بسترسازی آبادانی و شکوفائی و گامی موثر بسوی تمدن‌سازی با رویکرد **مدیریت جهادی** و متکی به **جهاد علمی** باشد بعنوان ماموریت این برنامه انتخاب شده‌است.

اهداف کیفی: ایجاد هم‌افزایی ملی و توانمندسازی دست‌اندرکاران متکی به فناوریهای نرم و راهبردی و هوشمند با بکارگیری فناوریهای سخت تولید شده برای تحقق اهداف کیفی مورد نظر از جمله:

- اشتغال پایدار و امنیت شغلی
- امنیت غذایی، امنیت اجتماعی و اقتصادی
- تامین آب و انرژی، مسکن و درآمد پایدار
- تامین خدمات سلامت قابل دسترس و ارزان برای همگان در یک شبکه هوشمند مجازی
- مدیریت رویدادهای سلامت و خلق اقتصاد پسا کرونا
- جلوگیری از خام فروشی محصولات و تولیدات و توسعه بازارهای صادراتی محصولات فراوری شده
- توسعه فناوری‌های نرم راهبردی و پایه‌گذاری اقتصاد هوشمند دیجیتال و تولید و کاربست ابزارهای دانشی هوشمند
- ایجاد بازارهای هوشمند مجازی تهاتر کالا و خدمات
- ایجاد قطب انرژی شمالی در حاشیه دریای خزر
- ساماندهی مشارکت گروه‌های جهادی و نیکوکاران در ایجاد زیرساخت‌های سلامت کشور
- ساماندهی و پشتیبانی از ایجاد و توسعه مشاغل خانوار و مدیریت راهبردی بازار در فضای مجازی هوشمند

اهداف کمی: در صورت عزم ملی و هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران دراجراء برنامه انتظار می‌رود که اهداف کمی متعددی از جمله موارد زیر طی یک دوره ده‌ساله محقق شود:

- ایجاد ده‌میلیون شغل جدید پایدار
- افزایش تولید ناخالص ملی تا سقف ۱۵۰۰ میلیارد دلار در سال
- افزایش تولید نفت تا ۶ میلیون بشکه و ایجاد ظرفیت ۴ میلیون بشکه در روز فراوری نفت روزآمد
- توسعه صنایع پایین دستی نفت و گاز و تولید سالیانه ۵۰ میلیون تن انواع پلیمر با ارزش بالا
- افزایش تولیدات کشاورزی به میزان ۲۰۰ میلیون تن در سال

- فراوری سالیانه بیش از یکصد میلیون تن ضایعات و محصولات جانبی کشاورزی
- تولید فولادهای آلیاژی تا ۲۰ میلیون تن در سال
- تولید سیمانهای ویژه از جمله گورگدی و پلیمری تا یکصد میلیون تن در سال
- توسعه صادرات محصولات صنعتی، معدنی، کشاورزی، غذایی، دارویی تا سقف دویست میلیارد دلار سالیانه
- توسعه صادرات مواد، قطعات و تجهیزات نیمه ساخته برای تهاتر با کالای ساخته شده به میزان سالیانه یکصد میلیارد دلار
- واردات ترانزیتی مواد و کالای نیمه ساخته جهت تولید محصولات صادراتی به میزان یکصد میلیارد دلار در سال
- تولید یکصد میلیارد متر مکعب آب جدید با کاربست فناوریهای نوین از جمله آبخیزداری و آبخوانداری
- ایجاد یکصد هزار درمانگاه هو شمند فعال خودگردان در یک شبکه هو شمند مجازی با مشارکت فعال خیرین، گروههای جهادی، بخش خصوصی و حمایت راهبردی دولتی

خلاصه‌ای از کل برنامه ارائه شده

این برنامه پیشنهادی اگرچه خلاصه و گام اول است که ویرایش پنجم آن هم‌اکنون تقدیم می‌شود. در عین حال برای آنان که حتی حوصله یا فرصت مطالعه این برنامه پیشنهادی خلاصه را هم نداشته باشند محورهای خلاصه زیر می‌تواند رویکرد انتخاب شده در تهیه برنامه را نمایان و قابل ارزیابی نماید. امید است که در حد خود مفید و قابل استفاده باشد یادآور می‌شود که آنچه تقدیم می‌شود نمونه اقدامات قابل انجام در یک برنامه جامع است که به تدریج تکمیل و اجرای آن هم انشاءالله پیگیری خواهد شد:

(۱) **شناخت سرزمین و دارائی‌ها:** در جمهوری اسلامی همه بگونه‌ای خود را متخلق به اخلاق حسنه و رفتار حرفه‌ای و تقوای الهی می‌دانند. تفسیر عملیاتی واقعی این مفاهیم آن است که تقوای الهی را با عباراتی روزآمد شناسائی، حفاظت و بهره‌برداری پایدار، جامع و شایسته از داشته‌ها و دارائی‌ها بدانیم. در این صورت مدیریت این سرزمین الهی و باستانی بدون شناخت واقعی برکات، نعمات و دارائی‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و روش‌های کارآمد حفاظت و بهره‌برداری شایسته و جامع از آنها میسر نیست این داشته‌ها و دارائی‌ها و برکات خداوندی بسیار خلاصه و بعنوان نمونه از جمله منابع آب و خاک، نفت و گاز، نیروی انسانی تحصیل کرده، علوم و فناوری‌های تولید شده، زیرساخت‌های اجراء شده ذکر شده‌است تا معلوم شود اشراف اطلاعاتی ما از منابع و توانائی ما در شناخت و حفاظت و بهره‌برداری از آنها به چه میزان است!!!

(۲) **آشنائی با چالش‌ها و ناکارآمدی‌ها:** نا دیده گرفتن کمبودها و نارسائی‌ها و چالش‌ها امکان بهره‌برداری شایسته از داشته‌ها را فراهم نمی‌کند. در این گزارش به موارد عمده چالش‌ها و ناکارآمدی‌های موجود اشاره شده و بطور طبیعی نیازمند شناخت جامع داشته‌ها و شناخت کامل چالش‌ها در یک مطالعه همه جانبه آسیب شناسی در فرایند توسعه و تمدن‌سازی هستیم. مطالعه‌ای که انجام آن ضروری است. چنین مطالعه‌ای نشانگر آن خواهد بود که چگونه در بسیاری از اصول و مبانی حکمرانی خوب و بهره‌گیری از داشته‌ها با ناکارآمدی و غفلت برخورد شده و از جمله آنها بازارهای کسب و کار رها شده، نیروی انسانی بی‌صاحب، خام فروشی گسترده منابع، علوم و فناوری‌های تولید شده مصرف نشده مخترعین و نوآوران بی پشتیبان، رانت خواری و چپاول بی حساب و کتاب اموال بیت المال

و قاجاق کالا که به سهولت و با مدیریت مافیایی و با پشتیبانی و دخالت بعضی از دست‌اندرکاران صورت می‌گیرد نادیده گرفته شده‌است و عزم ملی برای رفع آنها نیاز است.

۳) **نمونه اقدامات قابل انجام:** چگونه با ملاحظه ناکارآمدی‌ها و چالش‌ها از قابلیت‌های سرزمین استفاده شایسته بعمل آوریم؟! این امر برنامه‌ای جامع و اشراف اطلاعاتی و الگوهای توسعه‌ای نیاز دارد. اقدامات پیشنهادی باید متکی به موارد مذکور باشد. با توجه به سابقه اجرایی نویسنده در طراحی مدل‌های توسعه پایدار در موضوعات مختلف بخشی و منطقه‌ای و جهانی از جمله مدل‌های توسعه پایدار کشاورزی، صنعتی و مدیریتی شهری تلاش شده چند مورد از اقدامات و برنامه‌های اجرایی که منطبق با فرایند توسعه پایدار ملی و بر طرف‌کننده چالش‌ها و منجر به دستاوردهای ارزشمندی همچون ایجاد اشتغال جدید فراگیر تا سقف ده میلیون نفر و افزایش تولید ناخالص ملی تا سقف ۱۵۰۰ میلیارد دلار در سال و ساختارسازی برای عملیاتی نمودن دیپلماسی اقتصادی فعال بدون تاثیرپذیری از محدودیت‌ها و فشارهای به اصلاح حداکثری و نیز مشارکت وسیع و موثر مردمی با تقویت بخش خصوصی و همچنین ایجاد کارآمدی در بخش‌های عمومی غیر دولتی و نیز فراهم نمودن عبور و گذر از تصدی‌گری فراگیر دولت به حکمرانی خوب و کارفرمائی را فراهم کند. مردم سالاری دینی با ایجاد رانت برای جناح‌ها، گروه‌های ذینفع و هلدینگ‌های خصوصی آویزان دولت و نهادهای غیر هماهنگ با برنامه‌های ملی راه بجائی نمی‌برد. نقش‌آفرینی واقعی برای مردم و پوشش دادن به مطالبات آنها بشایستگی در برنامه‌های مختصر پیشنهادی رعایت شده‌است. علاوه بر برنامه‌های جامع ملی بعضی از مصادیق از جمله چگونگی تامین امنیت غذایی و تامین آب و غذا و انرژی پایدار نیز با جزئیات مختصر توضیح داده شده‌است.

۴) **رویکردهای نوین مدیریتی:** رویکردهای نوآورانه مدیریتی بسیار مهم هستند و فرمانروائی اجرایی بر سرزمین را فراهم می‌کنند. یکپارچگی کل نظام تحت امر ولایت فقیه ضروری و اجتناب ناپذیر است اما در عین حال این ضرورت حتمی نباید منجر به سو استفاده افراد و نهادهایی شود که به هر دلیلی این یکپارچگی در مدیریت کلان اجرایی را در عمل نادیده بگیرند. مدیریت جهادی هم‌افزائی و توانمندسازی ملی را متکی به جهاد علمی که دانش محور بودن فعالیت‌ها و دانش‌بنیان نمودن ساختارها و فرایندها

می‌باشد فراهم می‌کند و هر اقدامی که در این امر تردید و خدشه وارد کند غیر قابل بخشش است. آبادانی و شکوفائی جز با کار جهادی عاشقانه، مخلصانه، خستگی‌ناپذیر، سالم و حرفه‌ای و روزآمد و بدون پشتوانه علمی محقق نمی‌شود. مصادیق عملیاتی این رویکردهای نوآورانه از جمله توسعه بازارهای تهاتر کالا و خدمات، فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی، عملکرد فرا جناحی و ایجاد امنیت شغلی و تقویت همه جانبه بخش خصوصی فعال نمودن مصرف کننده در فرایندهای تولید، نوآوری در بهینه‌سازی مصرف و بهره‌وری توضیح داده شده‌است.

(۵) **قابلیت‌ها و شایستگی‌های مورد نیاز:** لیاقت و کارآمدی و سابقه‌اجرائی و توان تاثیرگذاری اجرائی که متکی به شناخت و توان و فهم و تحلیل رویدادها و روندهای توسعه‌ای باشد ضروری است. جای تاسف است که در میان داوطلبان کسانی هستند که صرفاً می‌خواهند مشهور شوند یا شانس خود را آزمایش کنند و یا بدون داشتن محبوبیت ملی و قابلیت‌های مورد نیاز واقعاً بخواهند متصدی مدیریت کلان اجرائی شوند این امر مسئولیت بزرگ و عظیمی را بر دوش همه نخبگان الزامی می‌کند که با مشورت و هم‌افزایی، جمعی از بهترین‌های نظام اسلامی را به تعداد محدود در این عرصه برای رقابت فراخوان کنند و چنانچه افراد لایقی هستند که فراخوان آنها برای حضور در صحنه نیازمند وفاق ملی است و این امر به تعالی و آبادانی و شکوفائی واقعی منجر میشود در این امر تردید نکنند. نخبگان فرهیخته سیاسی اجتماعی در صورت عدم توجه به این مهم برای فراخوان و بکارگیری کارآمدترین‌ها در بدنه اجرائی کشور بویژه پس از انتخاب اصلح برای ریاست جمهوری در برابر خداوند، ملت و تاریخ مسئولیت دارند و از آنها بازخواست دشواری بعمل خواهد آمد. تهیه و ارائه این برنامه نیز گامی در تحقق این امر می‌باشد. مسئولیت اجتماعی امثال اینجانب صرفاً در ارائه این برنامه اولیه پایان نخواهد یافت. تکمیل برنامه با جزئیات و سپس مطالبه اجرائی شدن آن از مقامات منتخب و مسئولین ارشد نظام انشاءالله پیگیری خواهد شد. مشارکت در موفقیت و تعالی نظام اسلامی مسئولیت همگان است و غفلت از آن نابخشودنی است. این مسئولیت تا آنجا ریشه دارد که اگر واقعاً نخبگان فعلی کشور عزم راسخ را برای تحول و گذر از ناکارآمدی‌ها ندارند و همچنان خرم و شادمان از بهره‌مندی از فرصت‌های موجود می‌باشند مسئولیت ما در استمرار اقدامات و فراخوان تربیت و ساماندهی جوانان جهادگری خواهد بود که به حول و قوه الهی همه نشدنی‌ها را محقق و تمدن اسلامی مورد انتظار را پایه‌گذاری خواهد نمود.

مقدمه: نظام جمهوری اسلامی با مبارزات و مجاهدتها و شهادت طلبی مردم به رهبری امام خمینی با هدف ایجاد یک نظام حکومتی روزآمد و متکی به آموزه‌های اسلامی تاسیس شده است. با گذشت ۴۲ سال از پیروزی انقلاب اسلامی و تاسیس حکومت جمهوری اسلامی و برگزاری دوازده دوره انتخابات ریاست جمهوری در حالی سیزدهمین دوره این انتخابات تحت زعامت رهبر معظم انقلاب اسلامی در آستانه برگزاری است که، در کنار دستاوردهای ارزشمند بدست آمده از جمله حضور قدرتمند مردم در حفاظت و صیانت از نظام اسلامی در همه عرصه‌ها اعم از مبارزه با دشمنان داخلی و خارجی، حمایت و حضور پرشور در انتخابات، تحمل دشواری‌ها و تحریم‌های ظالمانه و حفظ و صیانت از حاکمیت با تلاش فداکارانه برای همراهی با نظام اسلامی در تولید کالا و خدمات مورد نیاز با رویکرد خود اتکائی که به الگوئی برای استقلال و آزادی در جهان تبدیل شده است در عین حال چالش‌های عمده‌ای بر سر راه توسعه ملی و تامین مطالبات مردمی قرار گرفته که طی ۴۲ سال گذشته هر روز وسیع‌تر و متنوع‌تر و عمیق‌تر شده است. در حالی که مدت مذکور برای تامین همه زیر ساخت‌ها و امکانات مورد نیاز برای اداره شرافتمندانه یک ملت با جمعیت کمتر از ۸۵ میلیون نفر کافی بوده است اما این هدف محقق نشده و مشکلات و کمبودهای بسیاری پدید آمده است. بطور طبیعی تحریم‌ها و محدودیت‌های ناشی از فشار حداکثری دشمنانی که منافع آنان با تاسیس جمهوری اسلامی به خطر افتاده است در بروز ناکارآمدی‌ها موثر بوده است اما سوال این است که در شرایط موجود و با محدودیت‌های ایجاد شده چگونه کارآمدی مورد انتظار قابل ایجاد است. داوطلبان مدیریت راهبردی کشور باید اندیشه، تفکر، فهم، لیاقت، کارآمدی روزآمد اجرائی و اشراف اطلاعاتی لازم را برای تغییر وضع موجود و گذر از ناکارآمدی‌ها و ایجاد کارآمدی‌های لازم در همه عرصه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی داشته باشند. آنان باید همچنین کارآمدی لازم برای تعامل جهانی با همسایگان و دیگر حکومت‌ها را داشته و توان و قابلیت برنامه‌ریزی و بهره‌گیری همه‌جانبه از دیپلماسی کارآمد اقتصادی را داشته باشند. این برنامه مختصر و پیشنهادی بگونه‌ای تلاش دارد که با رویکرد مدیریت جهادی متکی به جهاد علمی با ذکر الزامات و اولویت‌ها و مرور ظرفیت‌ها برنامه‌ای خلاصه و اولیه‌ای را ارائه نماید، تا داوطلبان محترم که احساس تکلیف کرده‌اند مدیریت اجرائی کشور را تصاحب کنند نزد وجدان خود، در پیشگاه خداوند و نزد مردم معلوم شود به چه میزان آمادگی، توان، لیاقت، سابقه و کارآمدی لازم را برای انجام وظایف محوله را دارا می‌باشند. داوطلبان تلاش می‌کنند که به هر قیمت و به هر وسیله‌ای؟! برنده انتخابات باشند. اما سوال این است که چقدر می‌خواهند و می‌توانند با فراهم کردن زمینه مشارکت همه دست‌اندرکاران در اداره کشور کارآمد و موفق باشند. داوطلبان محترم و همکاران

محترمشان این برنامه را به دقت مطالعه کنند، سوالات خود را بپرسند و اگر واقعاً از نظر خودشان شایسته تصدی این مسئولیت خطیر هستند مبارزه انتخاباتی را ادامه دهند و الا با عذرخواهی از مردم شریف این سرزمین انصراف خویش را اعلام کنند و ضمن مشارکت در اجرائی شدن این برنامه با جدیت در جستجوی شناسائی و معرفی مدیران لایق و کارآمد و توانمندی باشند که بتوانند با تغییر و تحول و گذر از وضع موجود دستیابی به توسعه پایدار ملی و زمینه‌سازی برای آبادانی و شکوفائی و تمدن‌سازی را در این سرزمین تمدن‌ساز فراهم کنند. نوآوری در ارائه یک برنامه پیشنهادی برای همه داوطلبان با همه نواقص و کاستی‌هایی که می‌تواند در ویرایش‌های اولیه داشته‌باشد، گامی ارزشمند در ایجاد هم‌افزایی و توانمندسازی جامعه و دست‌اندرکاران برای بهینه‌سازی فرایند انتخاب داوطلب اصلح و شایسته و قدرتمند و همچنین گامی در مشارکت همگانی برای بهره‌گیری از دانش و فناوری‌های موجود قابل دسترس برای تهیه یک برنامه جامع کارآمد ملی و فرایندی موثر برای همدلی و همراهی و عزم ملی خواهد بود. این روند با انجام ویرایش‌های مختلف همچنان ادامه خواهد یافت و امید است که با مشارکت صاحب‌نظران به یک مجموعه کامل از برنامه‌های روزآمد و عملیاتی و قابل قبول تبدیل شود و بستر اجرائی شدن آن با حمایت قوای سه‌گانه پس از انتخابات فراهم شود. جناح بندی‌ها و تمامیت‌خواهی‌های موجود هرگز راه بجائی نمی‌برد و جز به دلسردی مردم و عدم همراهی واقعی آنان برای پیشرفت و آبادانی نمی‌انجامد و چاره‌ای جز وفاق ملی و عزم ملی برای انتخاب صالح‌ترین و مناسب‌ترین گزینه و همراهی و همدلی و پشتیبانی از او نخواهد بود. هم-دلی و عزم ملی در انتخاب اصلح کوچک‌ترین اقدام مورد نیاز است و اقدامات موثر و مهم پس از انتخابات آغاز می‌شود. هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران و حمایت و پشتیبانی از نیروهای حرفه‌ای و کارآمد حتی اگر با سلیقه سیاسی حکمرانان کاملاً همراه نباشد و قبول زحمت و دردسر برای اجرای کارهای سخت و دشوار اما موثر که موجب کارآمدی حکمرانی می‌شود از جمله مطالبات و اقدامات مهم مورد نظر مردم است امری که عموماً مورد غفلت قرار می‌گیرید و با غفلت از این مهم بسیاری از منافع و مطالبات مردم نیز برآورده نمی‌شود. این برنامه بستری برای فراخوان عمومی همه دست‌اندرکاران و صاحب‌نظران برای تکمیل و اصلاح برنامه و کمک به اجرائی شدن آن است. رسالت و مأموریتی که نه متوقف خواهد شد و نه به پایان خواهد رسید بلکه تا تحقق همه اهداف و تکامل مستمر آن‌ها ادامه خواهد یافت.

انشاءالله

کلیدواژه: انتخابات ریاست جمهوری، مبارزات انتخاباتی، کارآمدی مدیریت، تغییر و تحول، توسعه پایدار، آبادانی و شکوفائی، دیپلماسی اقتصادی، خودکفائی، استقلال، هم‌افزائی و توانمندسازی، جهاد علمی، مدیریت جهادی، اشراف اطلاعاتی، سلامت همگانی، تمدن‌سازی، فراجناحی، عزم ملی، روزآمدی در علم و فناوری، اشتغال و امنیت غذایی، مدیریت هوشمند

خلاصه فصول پنجگانه: این برنامه در پنج فصل تنظیم شده که رئوس و کلیات هر فصل بطور خلاصه و تیتروار آمده و مشروح هر یک از فصل‌ها حسب ضرورت به تدریج انشاءالله ارائه و منتشر خواهد شد:

فصل اول) نمونه‌ای از قابلیت‌های سرزمین:

۱-۱) ذخایر عظیم نفت و گاز: رتبه اول ذخایر هیدروکربوری (نفت و گاز) جهان با سابقه ۱۲۰ سال اکتشاف و استخراج و فناوری پالایش و تجارت مواد خام و فراورده‌ها، متکی به نیروهای متخصص و کارآمد و ساختارهای وسیع و گسترده که قابلیت روزآمد شدن دارند

۱-۲) تنوع منابع زیستی و اکوسیستم: تنوع بی‌نظیر ذخایر ژنتیکی زراعی، باغی، دام و طیور و آبزیان، جنگل و مرتع و بیابان، اقلیم و اکوسیستم‌های زیستی، عرصه‌های سرزمینی متنوع و پرجاذبه تاریخی، مذهبی و طبیعی و چهار فصل و قابل سرمایه‌گذاری برای گردشگری، تولید و اشتغال.

۱-۳) فرهنگ غنی و تاریخی: فرهنگ تمدن‌ساز با سابقه سه هزار سال تاریخ مکتوب و آثار تاریخی تا ۱۷ هزار ساله و ایجاد دوره‌های تمدنی چند صد ساله و توان تولید علم و مهارت حکمرانی پایدار، حماسه‌ساز و ماندگار، قابل احترام و افتخار آفرین.

۱-۴) سرمایه اجتماعی: مردم عاقل و فهیم، صبور، وفادار، فداکار و همراه و پشتیبان، شجاع و جریان‌ساز و مدافع سرزمین با توانائی ایجاد تحول و تغییر در وضع موجود برای تقویت و تحکیم همه‌جانبه نظام.

۱-۵) جوانان انقلابی: جوانان جهادی، انقلابی، دانشمند، آرمانخواه، نوآور و پرچمدار توسعه کسب و کارهای فناورانه، ریسک‌پذیر، پرتلاش و خستگی‌ناپذیر و دارای توانائی تغییر و تحول وضع موجود با رویکرد دستیابی به آبادانی و شکوفائی و توسعه پایدار ملی.

۱-۶) زیرساخت‌های علمی و فناوری: زیرساخت‌های بی‌نظیر کمی و کیفی تولید علم و فناوری شامل دانشگاه‌ها، مراکز علمی و موسسات تحقیقاتی و شرکت‌های دانش‌بنیان و گروه‌های بی‌شمار استارت‌آپی، دانشمندان ساکن یا مهاجر، مخترعین و نوآوران در علم و فناوری.

۷-۱) **مراکز علمی و دانشگاهی:** وجود زیرساخت‌های دانشگاهی برای پذیرش ۶ میلیون دانشجو که ظرفیت آموزشی آنها قابل افزایش تا سقف پذیرش ۱۰ میلیون دانشجو می‌باشد که با خلق بازارهای جذب فرا ملی حضوری و غیر حضوری دانشجو و توسعه کسب و کار فناورانه باز هم قابل افزایش است. وجود تعداد بی‌شمار حوزه‌های علمیه و مدارس تربیت مبلغ و مدرس مذهبی برای تربیت و تزکیه جوانان انقلابی آرمانخواه و پرچمدار تحول و تغییر.

۸-۱) **شرکت‌های دانش بنیان:** وجود ۶ هزار شرکت دانش بنیان (تا پایان سال ۱۳۹۹) قابل افزایش تا ۲۰ هزار شرکت که در صورت حمایت و خلق بازار توسعه کسب و کار فناورانه تا ۵۰ هزار شرکت دانش بنیان قابل گسترش است.

۹-۱) **گروه‌های جهادی:** وجود بیش از ۶۰ هزار گروه جهادی (ثبت شده تا پایان سال ۱۳۹۹) مدعی و داوطلب خدمتگزاری، محرومیت زدائی و یاری‌رسانی به برنامه شکوفائی و آبادانی کشور که در صورت برنامه‌ریزی برای هماهنگی و استفاده کارآمد و سازمان یافته آنان در برنامه‌های مشخص تا یکصد هزار گروه جهادی کارآمد قابل گسترش است.

۱۰-۱) **موسسات نیکوکاری:** ده‌هزار موسسه و سازمان مردم نهاد نیکوکاری ثبت شده فعال و حاضر در صحنه که در صورت پشتیبانی و حمایت از خدمات برای هم‌افزایی و توانمندسازی آنها متکی به جهاد علمی و ساماندهی فعالیت‌ها قابل افزایش تا ۲۰ هزار موسسه و مرکز می‌باشد.

۱۱-۱) **ظرفیت اجتماعی نیکوکاری:** تخمین بیش از یکصد هزار فرد حقیقی نیکوکار که شخصاً در جمع‌های خانوادگی و فامیلی و یا در محلات فعالیت می‌کنند. چنانچه ظرفیت اجتماعی نیکوکاری سازماندهی، استانداردسازی، حمایت و نظارت و با رویکرد توانمندسازی آنان برای افزایش کارآمدی مدیریت شوند این تعداد تا ۵۰۰ هزار نفر داوطلب نیکوکاری قابل افزایش است. اعتقاد به نیکوکاری ایرانیان یک خصلت اجتماعی و یک باور عمیق دینی است که می‌تواند ابزار کارآمد مردم‌سالاری نیز باشد.

۱۲-۱) **جامعه مخترعین:** وجود یکصد هزار نفر مدعی داشتن اختراع ثبت شده و ثبت نشده و متکی به یک ظرفیت نامحدود اختراع و نوآوری به‌شرط ایجاد فرایندهای کارآمد در شناسائی و حمایت از دستاوردها و اختراعات و توسعه کسب و کار آنان و خلق بازارهای روزآمد کسب و کار فناورانه و ایجاد شان و جایگاه اجتماعی برای مخترعین، نوآوران و دانشمندان همراه با حمایت حقوقی کارآمد از منافع آنان

۱۳-۱) **منابع آبی:** نزولات سالیانه حداقل ۳۸۰ میلیارد متر مکعب و حداکثر ۵۸۰ میلیارد متر مکعب است که متوسط نزولات سالیانه ۴۱۳ میلیارد متر مکعب می‌باشد و هر هفتاد سال یکبار احتمال افزایش نزولات تا سقف ۷۲۰ میلیارد متر مکعب قابل پیش‌بینی است.

این مقدار نزولات بشرط کنترل و مدیریت بهره‌برداری یک ظرفیت بی‌نظیر برای رفع همه کمبودها و تامین نیاز آبی کشور در سرزمین خشک و بیابانی ایران است.

۱۴-۱) امکان تولید آب جدید: یکصد میلیارد متر مکعب آب مصرفی و یکصد میلیارد متر مکعب آب جدید قابل تولید است. زیرا از ۴۱۳ میلیارد متر مکعب متوسط نزولات حدود ۳۰۰ میلیارد متر مکعب تبخیر و از دسترس خارج می‌شود که با فناوری‌های روزآمد شناخته شده یک سوم آن قابل مدیریت است و این توانائی متکی به فناوریهای موجود خلق شده دانشمندان این سرزمین شناسائی و پایلوت‌سازی و معرفی شده‌است.

۱۵-۱) امکان بهینه‌سازی مصرف آب: از یکصد میلیارد متر مکعب آب مصرفی ۹۰ میلیارد متر مکعب در اختیار بخش کشاورزی است که با متوسط راندمان ۴۰٪ مصرف می‌شود راندمان آبیاری مزارع و باغات تا ۸۵٪ قابل افزایش است و فناوری‌های مورد نیاز با همکاری مشترک دانشگاه‌های داخلی و خارجی تولید شده‌است و قابل ملاحظه و قابل ارائه است.

۱۶-۱) گیاهان داروئی: ظرفیت بی‌نظیر منابع ژنتیکی گیاهان داروئی با درصد بالای مواد موثره و منابع گیاهی با تولیدات با ارزش افزوده بالا همچون زعفران، زرشک، بنه، مغزها و دیگر محصولات که از ظرفیت تولیدی و تجاری آنها استفاده سنتی می‌شود و با سرمایه‌گذاری و ارتقاء فناوری و توسعه صنایع تبدیلی می‌تواند خالق یک اقتصاد پیشتاز کشاورزی متکی به توسعه کسب و کار فناورانه و روزآمد باشد.

۱۷-۱) سیمان و فولاد: آب و خاک و آتش (انرژی) منابع اولیه مورد نیاز و فناوری روزآمد و نیروی انسانی متخصص همه نیازمندی‌های توسعه صنایع سیمان و فولاد است که همگی برای یک جهش تولید و گذر از فروش محصولات کم ارزش برای پوشش دادن به بازار منطقه آنها با تولید محصولات با ارزش افزوده بالا همچون **سیمان‌های پلیمری، فولادهای آلیاژی** و محصولات ارزشمند دیگر قابل مدیریت است.

۱۸-۱) صنایع پائین‌دستی پتروشیمی: سرمایه‌گذاری وسیع انجام شده برای تولید مواد اولیه صنایع پتروشیمی و در صورت پرهیز از صادرات مواد خام می‌تواند به ایجاد بزرگترین قطب توسعه صنایع پائین‌دستی پتروشیمی با صدها میلیون تن ظرفیت تولید انواع پلیمر گران قیمت از مواد هیدروکربوری و یا منابع تجدیدپذیر تبدیل و نقش محوری در اشتغال پایدار و تولید ناخالص ملی ایفا کند. تبدیل ایران به قطب صنایع پلیمری جهان یک هدف دست یافتنی است.

۱۹-۱) ظرفیت بی‌نظیر استفاده از سرریز فناوری‌های نظامی و هسته‌ای: ظرفیت و دارائی‌های متمرکز شده و بلا استفاده بخش دفاعی و انرژی هسته‌ای که نزدیک به ۵۰ هزار میلیارد دلار است، با استفاده کارآمد از ظرفیت‌ها و منابع بلا استفاده امکان جهش فوق‌العاده

در تولید و خدمات فراهم است آن دسته از سرریز فناوری‌های نظامی و هسته‌ای که چندان محرمانه نیست و هزینه‌های سنگین سیاسی و امنیتی آنرا نیز ملت مظلوم پرداخته‌اند امکان استفاده کارآمد در توسعه کسب و کار فناورانه و گسترش و زیرساخت‌های اقتصادی امکان‌پذیر است. دستاوردهای علم و فناوری نظامی و ظرفیت‌های موجود و دست نخورده تولید و خدمات که یا بلا استفاده مانده و یا بصورت ناکارآمد و محدود و انحصاری استفاده می‌شود و نظارت واقعی و کارآمد برای شناسایی این ظرفیت‌ها و قرارداد آنها در چرخه استفاده ملی بعمل نیامده‌است می‌تواند تحول‌آفرین باشد. مدیریت سیاسی امنیتی بر اطلاعات و منابع علمی با نظارت هوشمند می‌تواند هرگونه نگرانی را برطرف کند و استفاده از این قابلیت و ظرفیت‌ها را ممکن کند.

۲۰-۱) واردات در خدمت تولید و صادرات: ظرفیت منحصر بفرد و قابلیت‌های فردی و سازمانی برای واردات کالا با توجه به سابقه طولانی، وجود ساختار و قوانین و دستورالعمل‌های کارآمد چنانچه در مسیر تقویت و توسعه و تولید و صادرات بکار گرفته شود تحول‌آفرین است این ظرفیت اقتصادی اجتماعی اگر توجهی به آن نشود و در مسیر رفع چالش‌ها با کارآمدی مدیریت نشود همچنان در خدمت رانت‌های مافیایی قاچاق کالا و اقدامات ضدتولید خواهد بود.

۲۱-۱) ظرفیت اجتماعی قومیت‌ها: وجود قومیت‌های ارزشمند یهودی، ارمنی، زرتشتی و افغانی که دارای قابلیت‌های ارزشمند انباشت سرمایه، توان فنی، ساختارهای متمرکز قومی و ارتباطات گسترده و ارزشمند فراملی هستند که این ظرفیت می‌تواند هم در تولید و اشتغال و هم در خلق بازارهای جدید کسب و کار استفاده شود و همچنین می‌تواند ابزار کارآمد دیپلماسی اقتصادی باشد. تصدی‌گری افراطی دولتی مانع از دیدن اینگونه ظرفیت‌های ارزشمند ملی شده‌است و بی‌توجهی به قومیت‌های مذکور از نقش‌آفرینی آنها در توسعه ملی غفلت شده‌است.

۲۲-۱) اقتصاد فرهنگی هنری: سابقه تمدنی، فرهنگ ملی و مذهبی، اکوسیستم‌های بی‌نظیر طبیعی، ظرفیت انسانی مشتاق محصولات فرهنگی هنری یک قابلیت بی‌نظیر برای تولید محصولات فرهنگی هنری است که علاوه بر تاثیرگذاری در هدایت فرهنگی اجتماعی جامعه می‌تواند یک بازار فعال و توسعه یافته صادرات محصولات هنری را فراهم نماید در غفلت از بهره‌گیری از این ظرفیت برای تولید محصولات فاخر فرهنگی هنری، وارد کننده محصولات کم‌ارزش دیگران هستیم!!

۲۳-۱) صنایع دستی: تمدن مکتوب سه هزار ساله و آثار تمدنی تا ۱۷ هزار ساله انباشت عظیمی از فناوریها و هنرهای صنایع دستی و خانگی دارد رویداد بیماری فراگیر کرونا آغاز دوره جدیدی است که الزامات خاص خود دارد و از جمله آنها گسترش استفاده از فضای مجازی و مشاغل خانوار است. صنایع دستی از جمله ارزشمندترین ابزارهای توسعه

کسب و کار خانوار متکی به قابلیت فضای مجازی برای آموزش، تولید، تجارت و برگزاری رویدادهای تبلیغاتی فروش محصول و توسعه بازار است. رکود، فراموشی، سهل انگاری، عدم توان حرفه‌ای، عدم استفاده کارآمد از تجربیات موفق گذشته مثلاً تجربیات موفق جهاد سازندگی در توسعه در فرش دستباف فاجعه بار و غیر قابل بخشش است.

۲۴-۱) فراوری ضایعات کشاورزی: بخش کشاورزی عظیم‌ترین ظرفیت توسعه ملی را دارد. تجربه چند سال اخیر نیز نشان داد که این بخش می‌تواند رشد اقتصادی رتبه اول در میان دیگر بخش‌ها را هم داشته باشد. تولید یکصد میلیون تن محصولات جانبی که ضایعات و دور ریز محسوب می‌شود، منبع عظیم تولید محصولات با ارزش همچون سوخت‌های گازی و مایع سبز و تجدیدپذیر (متان و الکل اتیلیک)، انواع پلیمرها، تولید انواع پروتئین و متکی به آنها تولید نهاده‌های دامی و انواع خوراک دام و طیور و آبزیان بصورت جیره غذایی قابل بسته‌بندی و انبار داری و حمل و نقل را فرام کند. این رویکرد با خلق ارزش افزوده جدید تولید محصولات کشاورزی را اقتصادی‌تر و توجیه‌پذیرتر و جذب سرمایه خارج بخش و جذب فناوری و ارتقاء سطح مکانیزاسیون را آسان‌تر و گسترده‌تر می‌نماید.

۲۵-۱) سواحل جنوبی تهدید یا فرصت؟! سواحل جنوبی دریای عمان و خلیج فارس یک مرز طولانی سه هزار کیلومتری آسیب‌پذیر و نفوذپذیر از سوی بیگانگان است و تلاش‌های غیر علمی برای توسعه آن تاکنون موثر نبوده‌است. در حالی که ظرفیت بی‌ظیر توسعه این سواحل وصف ناشدنی است. جنگل‌های حرا که گسترش فضای سبز با آب شور و تولید خوراک دام و طیور و آبزیان را فراهم می‌کند و تا ۶۰۰ هزار هکتار قابل توسعه است. یکی از این ظرفیت‌ها می‌باشد. ظرفیت پرورش میگو که پایلوت‌سازی هم شده‌است و نیاز به توسعه کمی و کیفی جدید دارد و تا ۴۰۰ هزار هکتار قابل توسعه است نمونه دیگر قابل لمس از فرصت‌ها و ظرفیت‌های سواحل جنوبی است. برای تولید و اشتغال و محرومیت زدایی در سواحل جنوب دو ظرفیت ذکر شده قبلاً مطاعه و پایلوت‌سازی شده‌اند و الا ظرفیت‌های تولید و اشتغال و ایجاد ارزش افزوده در سواحل جنوب به همین دو مورد محدود نبوده و تعداد آنها بی‌شمار و اثر بخشی آنها نامحدود است که به موقع خود قابل طرح است.

۲۶-۱) مساجد ابزار تمدن‌سازی مردم سالاری: علی‌رغم شعارها و ظاهر مذهبی حکمرانی و علی‌رغم وجود ساختار مردمی مساجد، تلاش برای ترویج آموزه‌های دینی بصورت کاربردی و تبدیل آنها به مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی نهادینه نشده‌است. دلیل اصلی آن بی‌توجهی به ساختارها مردمی مساجد است. مساجد در اوج مظلومیت قرار دارند. به اندازه کافی و همه جا احداث نشده‌اند، احداث شده‌ها عمدتاً جز در زمان نماز ظهر

و عصر و مغرب و عشا بسته‌اند، باز بودن آنها نیز ابزار تمدن‌سازی نشده‌است. بی توجهی به ظرفیت انسان‌ساز و تمدن‌ساز مساجد یک خسارت جبران ناپذیر است.

۲۷-۱) خانواده سلول بنیادی مهندسی فرهنگی: جای تعجب ندارد زمانی که نیازمندی‌های اولیه همچون آب و غذا و مسکن و اشتغال پایدار خانوار تامین نشده باشد انتظار داشته باشیم به نهاد خانواده بعنوان سلول بنیادی فرهنگ‌سازی توجهی شده باشد. مسجد سلول بنیادی حکمرانی و تمدن‌سازی و خانواده سلول بنیادی فرهنگ‌سازی است و مهندسی فرهنگی جامعه متناسب با رویکرد تمدن‌سازی است که نیازمند تولید علم و فناوری برای فرهنگ‌سازی از طریق خانواده است. خانواده یک ظرفیت مردمی مستحکم و گسترده و بی‌صاحب و بلا استفاده حکمرانی و مورد سوء استفاده بی‌انتهای دشمنان انقلاب و در معرض تهاجم همه جانبه فرهنگی بیگانگان است.

۲۸-۱) نقدینگی مالی: ساختار اقتصادی بی‌هویت ملی امکان بهره‌گیری کارآمد از نقدینگی ارزشمند جامعه را ندارد. انباشت سرمایه زمانی در بانک‌ها، زمانی در بورس و زمانی در مسکن و امثال آن رویکردهای بی‌ثبات و ناکارآمد جذب نقدینگی است. جذب نقدینگی در فرایند کسب و کارهای فناورانه و تقویت همه جانبه بخش خصوصی یک ظرفیت بی‌انتهای برای مهندسی مالی اقتصاد است این ابزار و ظرفیت ملی همچون کوه یخ بخشی از آن شناخته شده‌است منابع مالی ملی صرفاً در نقدینگی نیز خلاصه نشده و دارائی‌های غیرنقد نیز ظرفیت نامحدودی است که با خلق بازارهای کسب و کار نوآورانه هوشمند و دانش بنیان قابل فعال‌سازی است. توسعه علم و فناوری در حوزه دانش مهندسی مالی و هوشمندسازی آن می‌تواند منجر به مدیریت دارائی‌ها (ASSEST MANEGEMENT) و پشتیبانی مالی کسب و کارهای مردمی شود.

فصل دوم) چالش‌های موجود و ناکارآمدی‌ها:

۲-۱) مدیریت بازارهای کسب و کار: ناکارآمدی در مدیریت بازارهای کسب و کار خدمات و محصولات صنعتی، معدنی، کشاورزی، ساخت و بهره‌برداری مسکن، منابع مالی نقد و غیر نقد و نیروی انسانی بگونه‌ای است که ممکن است به یک فاجعه ملی و ابزار واقعی عقب ماندگی ملی تبدیل شود. این ناکارآمدی‌ها ناشی از بخشی‌نگری، عدم هماهنگی و هم‌افزایی، فقدان الگوهای توسعه‌ای، تصدی‌گری دولتی و تضعیف بخش خصوصی و ناتوانی در توانمندسازی دست‌اندرکاران بازارهای کسب و کار است.

۲-۲) تولید و اشتغال: ناکارآمدی در حمایت از تولید و اشتغال و استفاده کارآمد از قابلیت‌های سرزمینی، منابع اولیه و فرصت‌های کسب و کار فناورانه با کارهای نمایشی و

بگیر و به بند و امثال آن رفع نمی‌شود. آسیب‌شناسی واقع گرایانه و علمی برای رفع موانع تولید و اشتغال یک نیاز فوری است.

۲-۳) قاجاق کالا: قاجاق کارآمد و سامان یافته کالا؟! هم در حوزه واردات و هم در حوزه صادرات که یک رانت قدرتمند سیاسی امنیتی و اقتصادی است و منجر به بی ثباتی بازار قیمت کالا و خدمات تولیدی و ناکارآمدی در برنامه‌های تولید و اشتغال داخلی می‌گردد و همه دست‌اندرکاران با آن کنار آمده‌اند یک تهدید ملی است! البته این تهدید با نوآوری مدیریتی قابل تبدیل به یک فرصت کارآمد در تولید و اشتغال هم هست؟! در برنامه‌ها آنرا جستجو کنید!!!!

۲-۴) دیپلماسی اقتصادی: فقدان دیپلماسی اقتصادی و عدم توان بهره‌گیری اقتصادی از هزینه‌ها و فعالیت‌های سیاسی و امنیتی انجام شده و در دست انجام و از دست دادن بازارهای هدف صادراتی به نفع دشمنان و رقبای منطقه‌ای و جهانی که بیشتر به فاجعه دیپلماتیک شبیه است همچنان بخاطر فقدان دانش مربوطه و بعضی از ملاحظات مورد غفلت واقع شده‌است. ساختارهای موجود باید باز مهندسی شود.

۲-۵) شناخت منابع زیستی سرزمینی: عدم انجام مطالعات همه‌جانبه آمایشی و فقدان اطلاعات جامع سرزمین، عدم تعیین کاربری اراضی و ناکارآمدی در مدیریت منابع زیستی سرزمین (آب و خاک منابع گیاهی، جانوری و اکوسیستم) چالشی است که بحران‌های عظیم زیست محیطی را در آینده به سرزمین تحمیل می‌کند. شناسایی و حفاظت و بهره‌برداری از منابع زیستی یک واجب عینی و غفلت از آن یک فاجعه نابود کننده زیست محیطی است که زیر ساخت‌های توسعه و آبادانی و پیشرفت را نابود می‌کند. تراز منفی ۱۲۰ میلیارد متر مکعبی سفره‌های زیرزمینی نمونه‌ای از ناکارآمدی در مدیریت منابع زیستی کشور است.

۲-۶) مدیریت بهره‌برداری از منابع: عدم شناخت سرزمین و قابلیت‌ها بصورت کاربردی و عدم حفاظت شایسته از منابع و ظرفیت‌ها که منجر به عدم کارآمدی در بهره‌برداری پایدار از این قابلیت‌ها گردیده‌است، ناشی از عدم مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز سرزمین است موضوعی که همچنان از آن غافل هستیم. آبخیزداری و آبخوانداری فناوری مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز است که بهره‌برداری پایدار از منابع زیستی را فراهم می‌کند و همچنان از اجرای آن غفلت راهبردی می‌شود. تاکید می‌شود هیچ برنامه‌ای برای مدیریت جامع پنج حوضه اصلی شمالی، مرکزی، شرقی، غربی و جنوبی و زیر حوضه‌های آن وجود ندارد. امری که باید به سرعت به آن رسیدگی شود.

۲-۷) استفاده کارآمد از تولید علم و فناوری: فقدان برنامه برای استفاده از قابلیت‌های تولید علم و فناوری و نیروی انسانی تحصیلکرده و ماهر و مهاجرت سالیانه نزدیک به ۲۰۰ هزار نفر تحصیل کرده دانشگاهی؛ نخبگان، مخترعین و نیروهای کارآمد شرکت‌های

دانش‌بنیان و استارت آپ‌ها گردیده و این نهضت فاجعه بار همچنان رو به توسعه است و فاجعه بزرگتر آنکه مدیریت‌هایی ظهور می‌کنند که می‌فرمایند هر فردی وضع موجود را قبول ندارند تشریف ببرد خارج راه باز است؟!

۸-۲) ظرفیت اجتماعی اقوام: ناکارآمدی در بکارگیری ظرفیت اجتماعی اقوام یهودی، ارمنی، زرتشتی کرد و بلوچ، عرب و ترکمن در فرایند دیپلماسی اقتصادی، در داخل و در فرامرزها که میتواند از جمله کارآمدترین ابزارهای کارآمد مدیریت کسب و کار فراملی در دیپلماسی اقتصادی باشد. یک چالش ملی است. این اقوام دارای منابع و انباشت سرمایه در دخل و خارج، توان حرفه‌ای و روابط فعال خارجی هستند و می‌تواند ابزار ارتباط کارآمد ما با دیگران در سطح فراملی باشد.

۹-۲) مهاجرین افغان: ناکارآمدی در بکارگیری شرافتمندانه و روزآمد و کارآمد از ۳/۵ میلیون نفر جمعیت افغانی مهاجر در یک برنامه موثر دیپلماسی اقتصادی با توجه به مشترکات دو کشور و امکان تاثیرگذاری در بهبود روابط اقتصادی دو طرف و ارتقاء بهره‌مندی اقتصادی اجتماعی مهاجرین افغان چالشی است که دو طرف بازنده دارد. طرف افغانی محروم از خدمات موثر و روزآمد آموزشی بهداشتی و تولید و اشتغال است و طرف ایرانی محروم از همکاری وسیع اقتصادی با دولت و ملت افغانستان و همچنین عدم امکان خدمت رسانی کارآمد و ارزش‌آفرین به این مهاجرین و خلق ارزش افزوده به یک بازار ۳/۵ میلیون نفری مشتاق و همراه و خدمتگذار.

۱۰-۲) ظرفیت علمی و اجرائی بخش دفاعی: فقدان کارآمدی در بکارگیری ظرفیت اقتصادی اجتماعی بخش دفاعی در توسعه ملی اعم از سرریز دستاوردها و قابلیت‌های فناورانه، منابع مالی نقد و غیر نقد ظرفیت‌های اجتماعی، توان اجرائی، تجهیزات و ماشین‌آلات و سرزمین‌ها و اراضی تصرف شده غیرفعال و زیرساخت‌های بلااستفاده و یا زیرساخت‌هایی که محدود و ناکارآمد استفاده می‌شود باعث تاسف عمیق است. از طرف دیگر حضور ساختارهای نظامی در فعالیت‌های اجرائی و اقتصادی بصورت رانت و با تاثیرگذاری سیاسی امنیتی یک چالش است، عدم توانایی در بکارگیری شایسته این ظرفیت نیز چالش دیگری است که قابل برنامه‌ریزی می‌باشد. باز مهندسی رویکردهای استفاده از این ظرفیت ملی از ابزار هزینه‌بر به ابزار خالق ارزش افزوده برای توسعه بازارهای کسب‌وکار فناورانه می‌تواند یک فرصت ملی نوآورانه باشد.

۱۱-۲) ظرفیت‌های نیکوکاری: ناتوانی در بکارگیری ظرفیت اجتماعی نیکوکاری ملی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی و فقدان هماهنگی کارآمد راهبردی برای هم‌افزایی و توانمندسازی جامعه نیکوکاری مردمی و نهادهای غیر دولتی که هر یک منفرد و به سلیقه خود در حال فعالیت هستند یک چالش ملی و نماد برجسته ناکارآمدی است. در حالی که ساماندهی و انسجام و هماهنگی آنها می‌تواند در کاهش عمده یا حذف واقعی فقر فرهنگی و اقتصادی رو

به افزایش موثر باشد. این مهم نیازمند آسیب‌شناسی و باز مهندسی ساختارها و فرایندهای موجود می‌باشد. توانائی در هم‌افزائی و توانمندسازی قابلیت‌ها و ظرفیت‌های نیکوکاری یک آزمون ملی در رویارویی با چالش‌های راهبردی نظام است. حل این چالش ملی نیازمند تغییر رویکرد نیکوکاری از کارهای نمایشی با اهداف تبلیغاتی به رویکردهای منجر به هم‌افزائی و توانمندسازی ملی برای حذف فقر و محرومیت است.

۱۲-۲) خام فروشی نفت و گاز: خام فروشی نفت و گاز و پالایش منابع هیدروکربوری با سطح پایین فناوری در تولید محصولات با ارزش بالا (High value products) و عدم توسعه اکتشاف منابع هیدروکربوری در مرکز، شمال و شرق همراه با تمرکزگرایی تصدی‌گرانه اکتشاف، تولید و فراوری و عدم کارآمدی در جلب مشارکت‌های ملی و جهانی از چالش‌های عمده نفت و گاز است. چالشی که با اعتماد به سرمایه، توان علم و فناوری و نیروی انسانی ملی قابل مدیریت است.

۱۳-۲) صنایع پایین‌دستی پتروشیمی: فقدان کارآمدی در تولید محصولات با ارزش پلیمری و ادامه سرمایه‌گذاری برای تولید مواد اولیه ارزان برای صنایع پتروشیمی جهان بجای مصرف آنها تولید بیش از صدها محصول پلیمری قابل تولید از مواد اولیه مذکور که می‌تواند خالق یک بازار منحصر بفرد صنایع پائین‌دستی پتروشیمی در جهان باشد یک چالش استراتژیک فاجعه بار است. بی تردید ایران می‌تواند به مرکزیت تولید محصولات پلیمری جهان تبدیل شود و با نوآوری در خلق بازارهای مصرف داخلی و خارجی بالاترین ارزش افزوده اقتصادی را ایجاد کند. خام فروشی نفت و گاز و مواد اولیه صنایع پتروشیمی صرفاً برای تامین منابع مالی جاری و عمرانی کشور چالش عمده قابل تبدیل به یک فرصت بی‌نظیر در تولید و اشتغال و خلق ارزش افزوده و افزایش تولید ناخالص ملی است. تبدیل اقتصاد مکتکی به نفت به توسعه پایدار صنعتی که نفت و گاز و پتروشیمی موتور توسعه آن است مدل‌سازی و مطالعه شده و آماده اجرا و بهره‌برداری است. این امر نیازمند عزم ملی و گذر از نابوری‌های موجود است.

۱۴-۲) الگوهای توسعه‌ای: ناتوانی در طراحی الگوهای توسعه بخشی، منطقه‌ای و ملی و ناتوانی در خلق بازارهای کسب و کار فناورانه با استفاده کارآمد از قابلیت‌های تولید علم و فناوری کشور بویژه در حوزه فناوری‌های نرم و راهبردی و هوشمند و خلق ارزش افزوده متکی به جهاد علمی و مدیریت جهادی یک چالش عمده بشمار می‌رود. در این رابطه توصیه‌های مکرر و راهبردی رهبر معظم انقلاب اسلامی به جهاد علمی مورد غفلت قرار گرفته است. برخورد شعاری و سیاسی کاری با رهنمودهای مقام معظم رهبری قربانی دارد و قربانی اول آن مدیریت جهادی و جهاد علمی است.

۱۵-۲) **ناامنی شغلی در ساختار حکمرانی:** ناکارآمدی ساختارهای حکمرانی ناشی از تغییرات مدیریتی و عزل و نصب‌های غیر کارشناسی، بی‌دلیل و احمقانه جناحی مدیران و کارشناسان و عدم جانشین‌پروری و ناکارآمدی در مهارت آموزی شغلی در مشاغل دولتی و غیر دولتی و بویژه ایجاد ناامنی شغلی و بی‌ثباتی ناشی از فقدان الگو در پرداخت‌ها و هوچی‌گری و بهره‌برداری سیاسی در پرداخت حقوق متخصصین ارشد، مدیران و دانشمندان و همزمان ریختن اشک تمساح از هجرت اینگونه از نیروها به دلیل همین برخوردها و عدم تامین هزینه‌ها و شئون اجتماعی آنان چالش عمده فرهنگی اجتماعی است. نهادهای راهبردی حاکمیتی همچون شورای عالی امنیت ملی، مجلس خبرگان رهبری و مجمع تشخیص مصلحت نظام بطور عمده خود را از پرداختن به اینگونه امور راهبردی معاف نموده‌اند.

۱۶-۲) **بی‌ثباتی ساختاری:** ناکارآمدی ساختاری در مدیریت وظایف اجرایی ناشی از قبض و بسط سلیقه‌ای تشکیلات دولتی چالش مهمی است که از آن غفلت شده‌است. درحالی که هنوز آثار ناگوار و مخرب ادغام‌های انجام شده که دائماً در زیر بخش‌ها ادامه دارد ادغام‌های جدیدی در دست برنامه‌ریزی است که قطعاً و صرفاً یک دوره ۸ ساله و ده‌ساله دیگر توان مدیریتی کشور صرف ساماندهی پس لرزه‌های آن میشود و آثار سوء این رویکرد در ساختار مدیریتی کشور بدون آنکه تاثیر عمده‌ای نیز در بهینه‌سازی فعالیت‌های بخشی داشته باشد همچنان ادامه دارد. اقدامات جدید همچون ایجاد وزارت انرژی، وزارت آب و محیط زیست و منابع طبیعی و امثال آن که هیچ تحول بخشی عمده‌ای را ایجاد نخواهد کرد، همچنان توسط گروه‌ها و افرادی که بجای کارآمد نمودن ساختارهای موجود با افزایش دانش تولی‌گری و کاهش تصدی‌گری هیچگونه پیشنهاد نوآورانه و یا دانش و مهارتی ندارد با جدیت در حال پیگیری است. تغییرات ساختاری در حالی که تصدی‌گری‌ها هنوز به قوت خود باقی باشد صرفاً باعث کاهش کیفیت خدمات تصدی‌گرانه دولت می‌شود و نه افزایش آن. توجه کنیم که این رویکرد مدیریتی ممکن است نوعی نفوذ در حاکمیت برای ایجاد ناکارآمدی باشد. بی‌ثبات نمودن ساختارهای حکمرانی تصادفی و اتفاقی نیست و ریشه‌یابی و آسیب‌شناسی آن ضروری است.

۱۷-۲) **تولی‌گری و تصدی‌گری:** عدم تولید دانش حکمرانی برای گذر از تصدی‌گری به تولی‌گری و حکمرانی خوب برای اعمال حاکمیت بجای اداره و مدیریت اجرائی فعالیت‌ها یک چالش استراتژیک است. این چالش راهبردی بیشتر ناشی از فقدان دانش حکمرانی در خصوص چگونگی نقش‌آفرینی برای حضور قدرتمند مردم و بخش خصوصی در تصدی‌گری‌ها است که علی‌رغم شعارها و سیاسی‌کاری‌ها هیچ دانش و عزم ملی و قابلیت و ساختار کارآمدی برای برنامه‌ریزی و گذر از تصدی‌گری به تولی‌گری وجود ندارد

ترس از اثرگذاری سیاسی امنیتی بخش خصوصی قدرتمند اولاً بی دلیل و ناشی از ضعف سیستم نظارتی است و از سوی دیگر این مهم با ایجاد بازارهای قدرتمند بجای شرکت‌های قدرتمند بشایستگی قابل مدیریت است. ایجاد هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران در هر بازار هدف آنرا به یک بازار قدرتمند تبدیل می‌کند که اثرگذاری‌های سیاسی امنیتی آن با بویژه ابزارهای پایش هوشمند قابل مدیریت می‌شود. این رویکرد بزرگترین خدمت به سیستم نظارتی کشور است. این مطلب اگر چه با اشاره و مختصر بیان شد بصورت جدی و با طراحی مدل اقتصادی روزآمد کار شده‌است. دست‌اندرکاران نظارتی علاقمند مراجع و کسب اطلاع بفرمایند.

۱۸-۲) نیروی انسانی بی‌صاحب: جامعه نیروی انسانی کشور بی‌صاحب و بدون متولی است. پنج‌دستگاه متفرق و ناهماهنگ همچون سازمان اداری استخدای، آموزش و پرورش، وزارت علوم و فناوری، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، وزارت تعاون رفاه و امور اجتماعی مستقیماً دخالت‌هایی در مدیریت نیروی انسانی کشور دارند بدون آنکه یک متولی قدرتمند و توانمند در بالاسر آنها با اشراف اطلاعاتی کلان نیروی انسانی کشور را مدیریت کند. اقدامات جزیره‌ای مذکور نتوانسته مجموعه خدمات آموزشی و بهداشتی و اجتماعی و دیگر خدمات مورد نیاز همه گروه‌های اجتماعی را بصورت کارآمد و حرفه‌ای تامین کند. رها بودن و بی صاحب بودن راهبردی نیروی انسانی بصورت فاجعه‌بار موجب ناکارآمدی در بهره‌گیری از افراد تحصیل کرده و ماهر و دانشمند و مهاجرت نیروی انسانی کارآمد کشور شده‌است. در همین رابطه هرم موجود نیروی انسانی و هرم مطلوب نیروی انسانی کشور ترسیم و مطالعه نشده و هیچگونه برنامه علمی کارآمد برای گذر از وضع موجود به وضع مطلوب نیز وجود ندارد. مهارت‌آموزی، آموزش کاربردی و کسب صلاحیت حرفه‌ای شغلی، تامین سلامت و پایداری اشتغال، خدمات اجتماعی، بیمه و دیگر خدمات مورد نیاز نیروی انسانی بصورت ناکارآمد و بدون پوشش همگانی فراگیر ارائه می‌شود که قطعاً یک فاجعه ملی است. ناگهان متوجه پیری، بیکاری، آسیب‌پذیری خانواده، گسترش طلاق و تجرد، گرسنگی و دیگر عارضه‌های فرهنگی و اجتماعی می‌شویم فقدان متولی کلان نیروی انسانی اولویت‌دارترین چالش ملی است.

۱۹-۲) بی‌هویتی در رویکردهای اقتصادی: عدم تولید دانش و ادبیات علمی برای تولید قانون و مقررات کارآمد و روزآمد اقتصادی اجتماعی یک چالش بزرگ است. بالاخره تولید و انباشت ثروت و تولیدکنندگان آن و بخش خصوصی مولد ثروت و کارآفرینی عزیز است یا خوار، ناکارآمدی و رانت‌خواری و چپاول اموال و شکل‌گیری شبکه‌های مافیایی آیا ناشی از فقدان قوانین و مقررات کارآمد و فقدان اشراف اطلاعاتی بر

فعالیت‌های اقتصادی اجتماعی است یا ناشی از ذات بد و ضد انقلاب بخش خصوصی ثروتمند؟! وقتی این ادبیات با اصول و مبانی علمی و اسلامی روزآمد تدوین و منجر به قوانین و مقررات کاربردی نمی‌شود، سطحی‌گری، عدم تعریف و برخورد و تضاد منافع، توسعه شبکه‌های رانت خواری و مافیایی گسترش می‌یابد که قطعاً منجر به ناکارآمدی‌های بسیار عمیق‌تر، وسیع‌تر و متنوع‌تری گردد. **گرایش دست‌اندرکاران به توسعه بخش تعاونی** است توسعه بخش تعاون نیازمند تولید دانش و رهبری کارآمد مفاهیم تعاون است و به همین دلیل این بخش نه تنها به یک مزیت تبدیل نشده بلکه این بخش از نظر تولید ادبیات علم و فناوری و ادبیات کسب و کار حرفه‌ای و نظارت و مدیریت و تربیت و آموزش فرایندهای کارآمد تعاونی توسعه نیافته و ناکارآمدی و هرج و مرج و دزدی و چپاول در تعاونی‌ها بی‌داد می‌کند. **آیا عدالت در توزیع سرمایه در بین افراد است یا ایجاد کارآمدی در بهره‌گیری از سرمایه در نزد هر فرد حقیقی و حقوقی؟** میزان و سهم هر یک از آنها باید موکول به تلاش کارآمد برای خلق ارزش افزوده باشد یا سهم داشتن مساوی از سرمایه‌ها؟ انجام مطالعات جامع و تدوین قوانین و مقررات متکی به علوم روز و آموزه‌های دینی یک اولویت مطالعات استراتژیک کشور است. فقدان طراحی الگوهای کارآمد ایرانی اسلامی اقتصادی ما را همچنان دنباله‌رو الگوهای اقتصادی بیگانه و غرق‌شدن در باتلاق بی‌هویتی در ساختار اقتصادی کشور می‌کند. عدم تعریف منافع و عدم دسته‌بندی آنها به منافع مادی و معنوی، منافع افراد و سازمان‌ها و منافع ملی و عدم تعیین اولویت منافع و فقدان قوانین برای چگونگی تامین منافع همه دست‌اندرکاران در هر بازار هدف و چگونگی مدیریت تضاد منافع باعث رکود و فروپاشی اقتصاد کشور می‌گردد.

فصل سوم) نمونه‌ای از برنامه‌های قابل اجرا برای مدیریت کارآمدی سرزمین:

رفع ناکارآمدی‌ها و استفاده کارآمد از ظرفیت‌ها با شعارهای غلو آمیز و یا برنامه‌های غیر واقعی صرفاً تبلیغاتی منجر به کسب رای و برنده شدن در انتخابات فراهم نمی‌شود. کارآمدی نیازمند عزم ملی، هم‌افزایی، توانمندسازی، اشراف اطلاعاتی بر سرزمین، نقش‌آفرینی واقعی برای حضور مردم در فعالیت‌های اقتصادی و برنامه‌های توسعه‌ای و در یک کلام استفاده روزآمد از رویکردهای **جهاد علمی و مدیریت جهادی** است. جهاد علمی و مدیریت جهادی نیز امروز ملعبه دست داوطلبان و دست‌اندرکاران است بدون آنکه فهم روشن و کاربردی از آنها ارائه کنند. ذیلاً چند نمونه از برنامه‌هایی که منجر به مدیریت کارآمد ملی خواهد شد تقدیم می‌گردد تا در صورت استقبال عمومی بویژه صاحب‌نظران بصورت کامل و مشروح تقدیم شود.

این برنامه حداقلی برای ایجاد ده میلیون نفر شغل جدید، افزایش تولید ناخالص ملی تا سقف ۱۵۰۰ میلیارد دلار در سال، رفع فقر و محرومیت و توسعه نیافتگی، تامین پایدار آب و غذا، مسکن و امنیت اقتصادی و اجتماعی و سلامت همگانی و توسعه کسب و کار فناورانه هوشمند ارائه شده است. امیداست پیاده‌سازی آن و برنامه دیگری که بصورت تکمیلی تقدیم خواهد شد بستر ساز رفع موانع تولید و آبادانی و حرکت بسوی تمدن‌سازی مورد انتظار باشد.

۱-۳) برنامه ملی کاهش تصدی‌گری و افزایش قابلیت‌های حکمرانی: با شعار، اقدامات بگیر و ببند، توپ و تشر و نمایش نمی‌توان اعمال حاکمیت کرد. فرصت طلبی اقشار مختلف در تغییر کاربری اراضی، رانت‌خواری، شکل‌گیری باندهای مافیایی، قاچاق کالا و امثال آن نیازمند دانش و مهارت و مزیت‌آفرینی برای کسب‌وکار مدیریت هوشمند و حکمرانی خوب است. در این برنامه کاهش تصدی‌گری با واگذاری کشت و صنعت‌ها، صنایع و کارخانجات دولتی همراه با ساختار سازی تولید دانش حکمرانی برای اعمال حاکمیت بر تصدی‌گری حرفه‌ای بخش خصوصی و تدوین قوانین و مقررات مزیت‌آفرین و اشراف اطلاعاتی هوشمند و پایش لحظه‌ای (ONLINE) فعالیت‌ها عملیاتی خواهد شد. این هدف بدون ساختار سازی و خلق دانش و ابزار کارآمد کاهش تصدی‌گری دولتی میسر نیست. همزمان تصدی‌گری کارآمد بخش خصوصی و ارائه خدمات حرفه‌ای از سوی آنان با کاهش مقررات دست و پاگیر و رفع محدودیت‌ها و حل مشکلات کارآفرینان، وضع قوانین و مقررات مالیاتی عادلانه و روزآمد و حمایت از انباشت و مدیریت دارایی‌ها (ASSETS MANAGEMENT) برای پشتیبانی از تولید و اشتغال و ارزش‌آفرینی فراهم خواهد شد. گسترش دانش و فناوری نرم و راهبردی مهندسی مالی بصورت موثر و هوشمند در این برنامه مورد نظر است.

۲-۳) ایجاد سامانه هوشمند تهاتر کالا و خدمات: حذف پول از مبادلات، ظهور پول مجازی و انواع تدابیر مشابه همگی ظهور فصل نوینی را در مبادلات تجاری بدون پول آغاز نموده‌اند. طراحی یک سامانه هوشمند تهاتر کالا و خدمات با دیگر کشورها برای کم اثر کردن محدودیت‌ها و تحریم‌ها، یک اولویت و یک ابزار قطعی کارآمدی اقتصادی است. تهاتر سامان یافته، هوشمند و حمایت شده و برنامه‌ریزی شده بطور موثر فشارهای حداکثری را بی‌اثر می‌کند و دارایی‌های غیر نقد تولیدی و خدماتی را اعتبار سنجی و ابزار مبادله کارآمد کالا و خدمات در سطح ملی و فراملی را فراهم می‌کند. شبکه تهاتر هوشمند و ملی کالا و خدمات شامل یک پایگاه اطلاعاتی هوشمند بعنوان پلت فرم پایه و یک شبکه اینترنتی که ذینفعان عضو آن می‌شوند و نیز یک موسسه اعتبار سنجی بنگاه‌های دست‌اندرکار و یک بانک کارگزاری می‌باشد. ابزار دانشی و سامانه هوشمند تهاتر که با عنوان intelligent barter exchange market معرفی شده و هر روز از نظر قابلیت و توان

تاثیرگذاری توسعه می‌یابد ابزار کارآمدی همه جانبه در حذف پول از مبادلات تجاری ملی و فراملی می‌باشد.

۳-۳) ترانزیت حامی تولید و اشتغال: حمایت از ترانزیت مواد اولیه و قطعات نیمه‌ساخته برای تولیدات صادراتی در همه بخش‌های صنعتی، معدنی و کشاورزی و ایجاد صندوق ریسک‌پذیر حمایت و جبران خسارات ناشی از نوسان قیمت‌ها از محل خلق ارزش افزوده این برنامه فصل جدیدی از تولید و اشتغال فراهم می‌کند. همچنین طراحی مدل کارآمد ترانزیت کالای مورد نیاز دیگر کشورها نیز فصل نوینی در خلق ارزش افزوده خواهد بود. ترانزیت محصولات نفت و گاز کشورهای آسیایی میانه به دیگر کشورها در برنامه منطقه آزاد انرژی شمال کشور آمده‌است. اما موضوعیت ترانزیت کالای دیگر کشورها با توجه موقعیت ویژه سرزمینی یک ظرفیت و ابزار توسعه اقتصادی و ایجاد کارآمدی در دیپلماسی اقتصادی می‌باشد. وجود بعضی از ملاحظات که نیازمند تولید دانش، نظارت و ساختارسازی است نباید موجب توقف و عدم گسترش برنامه ترانزیت کالا شود.

۳-۴) تولید محصولات با ارزش بالا: حمایت همه‌جانبه از تولید محصولات با ارزش بالای کشاورزی، صنعتی، معدنی و صنایع دستی برای خلق ارزش افزوده در اقتصاد ملی تا ده برابر وضع موجود ضمن تاکید همزمان بر امنیت غذایی و خود اکتائی در محصولات استراتژیک یک رویکرد راهبردی در خلق ارزش افزوده می‌باشد که ذکر بعضی از مصادیق آن در بررسی امکان‌پذیری این برنامه در بند ۱۹-۳ چند مثال ذکر شده‌است. وقتی منابع آب و خاک، مواد معدنی و صنعتی برای تولید کالا و خدمات مصرف می‌شود به هر میزان تولیدات با ارزش افزوده بیشتری خلق کند توسعه پایدار اقتصادی و آبادانی و شکوفائی بیشتری محقق می‌شود این موضوع در بخش‌های مخلف تاکید و ذکر مثال شده‌است.

۳-۵) فراوری روزآمد نفت و گاز: طراحی و ایجاد پالایشگاه‌های کوچک، ماژولار قابل نصب سریع با بالاترین درصد تولید مواد با ارزش بالا (high value products) برای تحول در اقتصاد نفتی با استفاده کارآمد از رویکردهای مهندسی مالی که مکانیزم موثر تامین مالی و سرمایه‌گذاری را نیز فراهم می‌کند و به خام فروشی پایان می‌دهد و موتور اقتصاد ملی درون‌زا می‌شود در مهندسی مجدد فراوری نفت و گاز مورد نظر می‌باشد. این باز مهندسی در طراحی و احداث پالایشگاه‌های نفت و گاز، ساخت داخل کالا و تجهیزات را به حداکثر رسانیده سرعت احداث را چند برابر کرده خواب سرمایه را کوتاه و کارآمدی را به نهایت می‌رساند. جزئیات این برنامه مطالعه شده و فناوری‌های آن قابل دسترس می‌باشد.

۳-۶) صنایع پایین دستی پتروشیمی: حمایت از توسعه صنایع پلیمری و تولید پلیمرهای با ارزش برای خلق ارزش افزوده در صنایع پائین‌دستی پتروشیمی با افزایش تولید

مواد پلیمری از ۵ میلیون تن به ۵۰ میلیون تن طی دوره هشت ساله همراه با خلق بازار مصرف محصولات در بازارهای داخلی و خارجی یک تحول ضروری در صنایع پتروشیمی کشور است که با هر ظرفیت مورد نظر قابل افزایش است. **فوت و فن خلق ارزش افزوده در صنایع پایین دستی و پتروشیمی، خلق بازارهای مصرفی جدید است** در این خصوص حدود ۱۹ بازار جدید نوآورانه برای مصرف مواد پلیمری مطالعه شده و دو هزار محصول پلیمری جدید شناسائی شده است. تولید محصولات پلیمری ارزشمند و با قیمت بالا (high value products) صرفاً متکی به مواد اولیه نفت و گاز نبوده و تولید اینگونه محصولات در هر ظرفیت مورد نیاز از دیگر مواد و بویژه از محل فراوری ضایعات کشاورزی (biomass) قابل تولید است.

۳-۷) فراوری ضایعات: توسعه صنایع تبدیلی و فراوری ضایعات و محصولات جانبی کشاورزی، صنعتی و معدنی برای خلق ارزش افزوده در بازار انرژی، غذا، دارو، پوشاک و دیگر بازارها با توسعه کسب و کار فناورانه در این حوزه و بکارگیری شرکت‌های دانش‌بنیان مربوطه تحول آفرین خواهد بود. میزان محصولات جانبی و ضایعات کشاورزی سالیانه ۱۰۰ میلیون تن است و تغییر رویکرد از سوزاندن یا دفن ضایعات به فراوری آنها ابزار مزیت آفرینی برای سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی است زیرا در این رویکرد تولیدات اصلی کشاورزی نیز اقتصادی‌تر و پرجاذبه‌تر خواهد شد.

۳-۸) مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز: برنامه‌ریزی فوری برای مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز کشور و بهره‌برداری پایدار منابع زیستی یک اولویت استراتژیک ملی است. این رویکرد اساس تحول و تغییر وضع موجود و فراهم‌سازی جهش تولید و توسعه پایدار ملی و آبادانی و شکوفائی مورد انتظار است. مدیریت جامع حوضه‌های آبخیز امکان شناسائی، حفاظت و بهره‌برداری جامع، شایسته و پایدار منابع زیستی کشور بویژه مدیریت نزولات و تامین آب پایدار و جلوگیری از خسارات سیلابها را فراهم می‌کند. **مدیریت جامع هر حوضه آبخیز شامل آمایش سرزمین، تعیین کاربری اراضی، تدوین استانداردها، الگوها و فناوری‌های استفاده از اراضی و نظارت همه‌جانبه بر فرایند کاربری اراضی ثروت آفرین و اسباب جهش تولید و آبادانی و شکوفائی سرزمین و حکمرانی خوب می‌گردد.**

۳-۹) منطقه ویژه انرژی شمال: ایجاد منطقه آزاد انرژی شمال برای مدیریت بازار مواد خام هیدروکربوری منطقه خزر و فراهم‌سازی انتقال فراوردها و محصولات به بازارهای جهانی از طریق ترانزیت سرزمینی تا مرزهای فراملی و منطقه‌ای یک برنامه روزآمد و پیش‌تازانه است. **قطب آینده انرژی جهان خزر است نه خلیج فارس!** در همین رابطه توسعه هوشمند عملیات اکتشاف و تولید نفت و گاز و احداث زیربنای فراوری آنها در منطقه ویژه

انرژی شمال یک اولویت بشمار می‌رود. کشورهای منطقه در همین رابطه در حال سرمایه‌گذاری هستند. صرفاً در ترکمنستان یک برنامه ملی با اعتبار یکصد میلیارد دلار در دست اجرا می‌باشد. احداث این منطقه آزاد توسط ایران می‌تواند حمایت جهانی را نیز به دنبال داشته باشد. و توان جذب سرمایه و جذب فناوری‌های روزآمد را دارد و خالق بازارهای جدید کسب‌وکار و تولید و خدمات خواهد بود. مطالعات اولیه احداث این منطقه ویژه آزاد انرژی انجام شده است و داوطلبان سرمایه‌گذاری مراجعه کنند.

۱۰-۳) نقش آفرینی اقوام در دیپلماسی اقتصادی: برنامه ملی مزیت‌آفرینی اقتصادی برای جامعه یهودیان ارامنه، زرتشتیان و افغانه ایرانی با توجه به ظرفیت‌های ملی و فراملی هر یک از این اقوام در داخل و خارج کشور و فعال‌سازی ظرفیت‌های مالی، ساختاری، اجرایی و ارتباطات کارآمد دیپلماسی اقتصادی نخبگان آنان یک اولویت فراموش شده است. استفاده درست از این ظرفیت اجتماعی یک ابزار کارآمد در دیپلماسی اقتصادی برای کاهش فشار و دورزدن تحریم‌ها، مشکلات جذب سرمایه و جلب مشارکت‌های بین‌المللی در برنامه‌های اقتصادی و ایجاد پوشش حمایتی برای اقتصاد پایدار ملی است. مدل اقتصادی خاصی برای هر یک از قومیت‌های مذکور در دست تهیه است که مزیت‌آفرینی لازم برای جذب سرمایه و نخبگان ملی و جهانی آنها را فراهم می‌کند و حسب درخواست تقدیم خواهد شد. برای هر یک از اقوام مذکور متناسب با قابلیت‌های آنان نوع خاصی از فعالیت اقتصادی منظور شده که منجر به جذب سرمایه، کارآفرینی و ایجاد جریان قدرتمند حمایت از نظام می‌شود و همبستگی قدرتمند نظام را با ساختارهای فراملی آنان فراهم می‌نماید.

۱۱-۳) ساماندهی نهضت نیکوکاری: هماهنگی و برنامه‌ریزی مدیریت یکپارچه اقدامات نیکوکارانه برای ایجاد هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران با رویکرد محرومیت زدایی و کاهش همه‌جانبه یا حذف فقر فرهنگی و اجتماعی و ایجاد اشتیاق برای همکاری سازمان‌های عمده نیکوکاری همچون بنیاد مستضعفان، ستاد اجرائیات حضرت امام، کمیته امداد امام خمینی و آستانه‌های مقدس و نهادهای نیکوکاری نظامی در یک برنامه جامع هماهنگ و اثرگذار با رویکرد مدیریت جهادی و با هدف توانمندسازی تقویت جریان‌های نیکوکاری مردمی در یک برنامه فراگیر ملی همراه با اشراف اطلاعاتی و مزیت‌آفرینی رقابتی برای نیکوکاران بجای اقدامات نیکوکاری تصدی‌گرانه سازمان‌های مذکور یک اولویت و یک ابزار کارآمدی در محرومیت‌زدایی و فقرزدایی می‌باشد. این برنامه علاوه بر همه آثار استراتژیک در حذف فقر فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی یک ابزار کارآمد پایش فعالیت اینگونه موسسات توسط دستگاه‌های نظارتی نیز فراهم می‌کند. اگر واقعاً به دنبال فقرزدایی باشیم و نیکوکاری را ابزار نمایش و

شهرت طلبی نکنیم این ساختار سازی هم واجب است و هم کارآمد و همچنین باعث تقویت نظام و اعتماد عمومی می‌شود.

۱۲-۳) مدیریت کاربری اراضی: تغییر کاربری اراضی کشاورزی یک مزیت ثروت آفرین برای صاحبان ثروت جهت انباشت بیشتر ثروت است که به یک فرایند مافیایی و رانت‌خواری تبدیل شده‌است. همچنین تغییر کاربری اراضی یک مزیت اقتصادی است که جلوگیری از آن با اقدامات نمایشی سیاسی و تبلیغاتی میسر نمی‌باشد. این مزیت اقتصادی با مقررات کارآمد می‌تواند بگونه‌ای ساماندهی شود که مزیت تغییر کاربری اراضی سهم سرمایه‌گذارانی باشد که در بخش کشاورزی برای توسعه کمی و کیفی این بخش سرمایه‌گذاری کنند. ساخت و سازهای لوکس و پرجاذبه اسباب جذب نقدینگی است و اختصاص اراضی مورد نیاز مزیت آفرین ابزار تشویقی کارآمد برای سرمایه‌گذاری همزمان آنان در تولید و اشتغال فناورانه با محوریت بخش کشاورزی است. این برنامه همچنین مشوق‌های لازم برای یکپارچه‌سازی اراضی و جلوگیری از خرد شدن مالکیت اراضی را نیز در بر دارد. مشکلات موجود ناشی از فقدان مقررات و فقدان برنامه کارآمد در تعیین کاربری اراضی و چگونگی مزیت‌آفرینی در بهره‌برداری از اراضی می‌باشد.

۱۳-۳) برنامه ملی توسعه کسب و کار فناورانه: فرایند موجود حمایت از شکل‌گیری و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان بدون تعریف و خلق بازارهای کسب و کار فناورانه به یک چالش عمده ملی تبدیل شده و ضروری است در قالب برنامه‌های ملی توسعه کسب و کار فناورانه برای حل چالش‌های ملی اصلاح و مهندسی مجدد می‌شود از ۶ هزار شرکت دانش‌بنیان یک درصد دارای کسب و کار پایدار، ده درصد دارای کسب و کار و ۹۰ درصد فاقد کسب و کار مشخصی می‌بانشد. مشارکت بخش خصوصی سرمایه‌گذار و ساماندهی و بکارگیری شرکت‌های دانش‌بنیان در هر یک از اینگونه برنامه‌ها خالق فصل جدیدی از توسعه کسب و کار هوشمند که لازمه اقتصاد پسا کرونا می‌باشد قابل طراحی است برنامه‌هایی از جنس برنامه ملی تمدن‌سازی در بیابان با گلخانه‌های هوشمند که بصورت نوآورانه برای توسعه اقتصاد کشاورزی روزآمد و رفع چالش‌های بیابان زدائی، امنیت غذایی توسط صندوق نوآوری شکوفائی آغاز شده است می‌تواند در قالب ۱۹ برنامه مشابه تعریف و اجرایی شود و فصل جدیدی از کسب و کار فناورانه ملی با پوشش دادن به فعالیت موفق و پایدار شرکت‌های دانش‌بنیان آغاز شود. آغاز شود.

۱۴-۳) اقتصاد پسا کرونا: مدیریت راهبردی اجرایی کشور باید جنگ بیولوژیک را یک تحول استراتژیک دراز مدت ملی و جهانی تلقی کند، جنگی که اگرچه شیطنت سرویس‌های امنیتی جهانی می‌تواند در آغاز شکل‌گیری و ادامه آن تاثیر داشته باشد. اما در حقیقت این رویداد جهانی قیام طبیعت و فطرت در برابر اقدامات تخریبی بشر و تحولات

اکوسیستمی و اقلیمی در تشدید و ادامه آن نقش آفرین است و لازم است ضمن مدیریت بیماری و عوامل بیماری‌زا، از مزیت‌های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی آن استفاده شود. اقتصاد پسا کرونا، روزآمد، هوشمند، متکی به اشراف اطلاعاتی لحظه‌ای (ONLINE) مزیت‌آفرین، فراگیر و قابل رقابت در سطح جهانی است. جمهوری اسلامی با مزیت‌های سرزمینی که در فصل اول بخشی از آن مرور شد بصورت قدرتمند و هوشمندانه می‌تواند اقتصاد پسا کرونائی را در محورهای زیر هوشمندانه ساماندهی و بهره‌برداری نموده آنرا ابزار کارآمد آبادانی و شکوفائی قرار دهد در این خصوص موضوعات محوری زیر تاکید می‌گردد:

۱-۱۴-۳) **مدیریت عوامل بیماری‌زا:** قارچ، باکتری، میکروب، ویروس اگرچه عوامل بیماری‌زا می‌باشند در عین حال عوامل حیاتی ارزشمندی نیز هستند. تولید سامانه‌های هوشمند برای شناسائی تنوع و قابلیت‌های ژنتیکی آنها و مدیریت طغیان و آثار ناتوان کننده آن و تبدیل این قابلیت‌ها به مزیت‌های مثبت تولید کالا و خدمات یکی از استثنائی‌ترین فرصت‌های اقتصادی پسا کرونا می‌باشد و با کنترل فعالیت این عوامل ارزشمند و بیولوژیک می‌توان مزیت‌آفرین‌ترین برنامه‌های تبدیل ضایعات، مواد اولیه و محصولات جانبی را به محصولات با ارزش صادراتی تبدیل نمود. هر موجود میکروسکوپی یک کارگر دانشمند حرفه‌ای خستگی‌ناپذیر برای تولد محصولات با ارزش است، که باید شناسائی، مدیریت و به شایستگی بهره‌برداری شود. با علم و فناوری و هوشمندی می‌توانیم مرک بر کرونا را به درود بر کرونا تبدیل کنیم؟!

۲-۱۴-۳) **مدیریت میزبانان عوامل بیماری‌زا:** گیاهان، دام و طیور و آبزیان و انسان میزبان عوامل بیماری‌زا هستند. طراحی سامانه‌ها و ابزارهای هوشمند مدیریت چگونگی تاثیرگذاری بر میزبانان به سهم خود یک اقتصاد پسا کرونائی است. تولید انواع مکمل‌های غذایی و داروئی برای تقویت سیستم ایمنی و پیشگیری از بیماری و ناتوانی میزبانان بازار ملی سالیانه یکصد میلیارد دلاری و بازار جهانی سالیانه پنج هزار میلیارد دلاری خواهد داشت. کنترل تاثیرگذاری عوامل بیماری‌زا با خلق فناوری‌های روزآمد مهندسی پزشکی و با بازسازی و تجهیز روزآمد سیستمهای حمل و نقل شهری، جاده‌ای، زمینی و هوائی و دریائی، سکونتگاه‌ها، مراکز اداری و تجاری بازار جدیدی است که ظرفیت تولید کالا و خدمات سالیانه بیست میلیارد دلاری ملی و دوهزار میلیارد دلاری جهانی را دارد. مهندسی پزشکی می‌تواند یک نهضت قدرتمند خلق بازارهای جدید کسب و کار را فراهم کند.

۳-۱۴-۳) **مدیریت عوارض بیماری‌ها:** رفع عوارض بیماری و ناتوانی با تولید و استفاده کارآمد از انواع دارو، واکسن، تقویت‌کننده‌ها یک بازار بی‌نظیر ملی قابل توسعه است.

وجود انواع منابع گیاهی و دارویی، سمغ‌ها و مواد معدنی و حیوانی سرزمین را به منبع اصلی تولید روزآمدترین داروها برای رفع عوارض ناشی از بیماری‌ها می‌تواند تبدیل کند دوره سیزدهم ریاست جمهوری باید یک تحول بزرگ ملی در ابادانی و شکوفائی با اقتصاد پسا کرونا باشد شعار و برنامه داوطلبان صرفاً بر ضرورت کنترل و مهار بیماری و تولید واکسن و دارو برای پیشگیری و درمان متکی است. این یک ضرورت حداقلی است که باید به شایستگی عملی شود و داوطلبان محترم از چگونگی اجراء شایسته آن نیز آگاه باشند اما موضوع اصلی همزیستی دراز مدت با اینگونه رویدادها و عوامل بیماری‌زای جدیدی است که بطور جهش یافته میهمانان آینده هستند و اقتصاد پسا کرونا مدیریت و بهره‌برداری پایدار از این رویداد را باید رقم بزند و نباید صرفاً به کنترل وحشت عمومی ناشی از ناکارآمدی مدیریتی بیماری‌ها محدود شود، بلکه ایجاد ساختار قدرتمند مدیریت هوشمند و فناورانه برای بهره‌گیری اقتصادی در سطح ملی و منطقه‌ای و جهانی از این رویداد فراگیر جهانی باید برنامه‌ریزی شود.

۱۵-۳) برنامه ملی مدیریت خانواده و زنان : این برنامه با توجه به اهمیت ایجاد متولی راهبردی نیروی انسانی و تحلیل صحیح چالش‌های فرهنگی اجتماعی امکان الگوسازی مدیریت خانواده و توجه ویژه به زنان و از جمله زنان سرپرست خانوار و پوشش دادن به کلیه نیازمندیها از جمله برقراری دوره‌های آموزشی مورد نیاز که مدیریت روزآمد خانواده را در کلیه زمینه‌های زندگی فراهم کند و با پایش وضعیت خانواده از طریق یک سامانه هوشمند ملی در تامین نیازمندی‌ها و فراهم سازی مهارت‌های مورد نیاز زندگی شخصی و اجتماعی اعضا خانواده و بویژه زنان و کودکان و نوجوانان را فراهم خواهد نمود. **خانواده سلول بنیادی مهندسی فرهنگی جامعه است.** فرهنگ‌سازی و تمدن‌سازی به چگونگی شکل‌گیری و رشد این سلول بنیادی وابسته است. نقش کلیدی زنان و اعطاء جایگاه لازم به آنها در فرایند مهندسی فرهنگی و فراهم نمودن آموزش و مهارت‌آموزی برای آنان جهت ایفاء این نقش کلیدی در این برنامه به شایستگی مورد نظر است.

۱۶-۳) بهره‌گیری کارآمد از برنامه هسته‌ای : نظام جمهوری اسلامی هزینه‌های سنگین سیاسی اقتصادی اجتماعی بابت برنامه صلح آمیز هسته‌ای پرداخته و می‌پردازد. ضروری است بهره‌گیری جامع از این برنامه در زمینه‌های مختلف توسعه ملی در دستور کار قرار گیرد از جمله:

الف) ایجاد دانشگاه بین‌المللی انرژی هسته‌ای و پذیرش حضوری و مجازی دانشجویان از سراسر جهان که هم منشاء درآمد است و هم ایجاد یک شبکه نیرومند تولید علم و فناوری صلح آمیز هسته‌ای و نیز بازسازی فروش محصولات تولیدی در سراسر جهان.

ب) حمایت از شکل‌گیری فعال شرکت‌های دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها و توسعه کسب و کار فناورانه در استفاده اقتصادی کارآمد از فناوری‌های هسته‌ای صلح‌آمیز

ج) نیاز سنجی کاربردی دستاوردهای روزآمد این فناوری در کلیه زمینه های توسعه ای و برنامه ریزی تولیدات مورد نیاز با فراخوان صاحبان ایده و شرکت های دانش بنیان

د) حمایت از استارت آپ ها و شرکت های دانش بنیان در تولید محصولات مورد نیاز و استاندارد سازی و حمایت همه جانبه از صادرات محصولات تولید شده با پوشش بیمه ای برای رسک های مربوطه

ه) طراحی کوچکترین ماژول اقتصادی نیروگاه های هسته ای موبایل و تولید انبوه آن و ایجاد نیروگاه های هسته ای با مشارکت سرمایه گذاران بخش خصوصی ضمن مدیریت راهبردی و پایش همه جانبه نیروگاه ها از جنبه های امنیتی با ایجاد سامانه های هوشمند پایش عملکردها و دیگر اقدامات ضروری

در استفاده از سرریز دستاوردهای فناوریانه دفاعی و هسته ای، محدودیت های امنیتی نباید مانع از استفاده از سرریز این دستاوردها شود و ضروری است با مدیریت و پایش هوشمند عملکردها و فرایندها و سایت ها و دست اندرکاران از این قابلیت ها استفاده اقتصادی اجتماعی بشود و از این طریق مدیریت بهینه دارائی ها (ASSEST MANEGEMENT) بعمل آید. مسیر یک طرفه هزینه کرد در امور دفاعی و هسته ای بدون برنامه ریزی استفاده کارآمد اقتصادی از دستاوردهای مستقیم و غیر مستقیم آنها خودش می تواند یک چالش راهبردی باشد درحالی که مسیر دو سویه بهره برداری اقتصادی از دستاوردهای آنان به توسعه پایدار ملی و آبادانی و شکوفائی همه جانبه می انجامد. نیازمند یک مطالعه آسیب شناسی همه جانبه در این رابطه می باشیم.

۱۷-۳) برنامه سلامت محور برای تحول اقتصادی: ساماندهی سلامت همگانی یک چالش ملی و جهانی است. خدمات بهداشتی و درمانی نیازمند زیرساخت، فناوری و تامین هزینه گزاف است. مهندسی مجدد این موضوع بگونه ای که ضمن تامین خدمات مورد نیاز و ایجاد پوشش همگانی امر سلامت بتواند یک مزیت اقتصادی و توسعه کسب و کار فراگیر باشد امکان پذیر است بعضی از مصادیق این مهندسی مجدد ذکر و یادآوری می شود و برنامه جامع آن را نیز در دست تهیه است:

۱-۱۷-۳) ایجاد ساختار ملی هوشمند و فراگیر مدیریت امر سلامت بسیار ضروری است. هر فرد باید پرونده سلامت قابل دسترس داشته باشد و امر سلامت پایش شود. رها بودن پایش سلامت افراد خود منجر به گسترش بیماری و افزایش هزینه عمومی کنترل بیماری ها می شود.

۲-۱۷-۳) آموزش و خلق فناوری و مهارت برای کنترل و ارتقاء سلامت جامعه بویژه با استفاده از قابلیت هوشمند فضای مجازی امری کارآمد، کم هزینه و مزیت آفرین برای خلق بازارهای جدید کسب و کار است. این امر اگر بویژه با مدیریت خدمات نیروی حرفه ای در بازارهای فرا ملی نیز تلفیق شود منجر به توسعه کسب و کارهای جدید می شود.

۳-۱۷-۳) هماهنگی ساختارهای دولتی، خصوصی و نیکوکاری در امر سلامت و مکمل بودن فعالیت آنان بسیار ضروری است و باعث کاهش هزینه ملی سلامت همگانی و ارتقاء سطح سلامت عمومی می‌گردد.

۳-۱۷-۴) استفاده بهینه از ظرفیت ملی فناوری برای تولید دارو و مکمل‌های دارویی و مواد اولیه مورد نیاز بویژه با مواد اولیه ارگانیکی یک ضرورت فوری است. باعث شرمندگی است که تولید دارو در کشور بطور عمده متکی به واردات مواد اولیه است و تولید بسیاری از داروهای پیش‌پا افتاده نیز بدون واردات مواد اولیه راه‌اندازی نشده‌است. با فراخوان صاحبان فناوری و حمایت همه‌جانبه و کنترل تاثیرگذاران مافیایی واردات باید این فاجعه ملی پایان داده شود و همه مواد اولیه مورد نیاز تولیدات دارویی و مکمل‌ها و مواد بهداشتی در داخل تولید شود.

۳-۱۷-۵) حمایت همه‌جانبه از تولیدات مهندسی پزشکی با نیاز سنجی مهندسی پزشکی روزآمد و هوشمند و ارائه خدمات به تولید کنندگان نه تنها مدیریت سلامت هوشمند و فراگیر را ممکن و کم هزینه می‌کند بلکه تولید و اشتغال کسب و کار فناورانه را در این حوزه توسعه می‌دهد

۳-۱۷-۶) تولید دارو، مکمل‌ها، لوازم و مواد بهداشتی، تجهیزات و ابزارهای روزآمد مهندسی پزشکی اگر به شایستگی و در لبه دانش روز جهان حمایت و مدیریت شود، بازارهای صادراتی وسیع دارد و تنها با دریافت درصدی از ارزش افزوده این بازار همه هزینه‌های بهداشت و سلامت عمومی قابل تامین است

۳-۱۷-۷) استفاده کارآمد از نهضت نیکوکاری سلامت می‌تواند منجر به ایجاد شبکه وسیع، جامع، همه‌جانبه و هوشمند از درمانگاه‌های کوچک اما فراگیر ملی شود که مدیریت سلامت همگانی را تضمین نمایند. مساجد می‌تواند از جمله بستر خلق این شبکه درمانی مردمی هوشمند نیز باشند. تضاد منافع دست اندرکاران امر سلامت در این امور با مزیت‌آفرینی برای آنان باید به شایستگی مدیریت شود.

۳-۱۷-۸) خدمات مورد نیاز سالمندان هر روز جدی‌تر می‌شود. تامین خدمات روزآمد ایجاد خانه‌های سالمندان مجهز و کارآمد و پرجاذبه یک بازار ملی و منطقه‌ای و جهانی است موضوعی که می‌تواند خالق کسب و کارهای جدید گردد.

۳-۱۷-۹) گردشگری سلامت و فعال‌سازی نظام سلامت بخش خصوصی با ارائه خدمات بهداشت و درمان به گردشگران سلامت، ثروتمند و طرفداران زیبایی، شادابی، جوان‌سازی و امثال آن برای مشتریان داخلی و خارجی یک بازار کسب و کار پرونق است که صرفاً درصد ناچیزی از ارزش افزوده که در این بازار خلق می‌شود اگر در سطح ملی ساماندهی و جذب شود بخش مهمی از هزینه بهداشت و درمان عمومی و همگانی و همچنین حمایت از توسعه فناوری‌های سلامت و مهندسی پزشکی را پوشش خواهد داد.

۱۸-۳) بازمهندسی نظام علمی و آموزشی حوزه و دانشگاه: توسعه کمی دانشگاه‌ها طی ۴۲ سال گذشته با انگیزه‌های مختلف صورت گرفته است اکنون این نظام دچار چالش عمده‌ای شده است. ظرفیت‌های ایجاد شده داوطلب ندارد. آموزش‌های دولتی، آزاد، علمی کاربردی، دانشگاه‌های خصوصی و دانشگاه‌های نیمه دولتی نتوانسته‌اند نقش کارآمد خود را در اشتغال، تولید، توسعه علم و فناوری، توسعه پایدار ملی ایفا کنند. تعامل صنعت و دانشگاه، تعامل حوزه و دانشگاه و چگونگی همکاری و همراهی فعال دو جانبه آنها محقق نشده است. اعتبارات اندک دولتی نتوانسته است شان و نیاز اساتید و دست‌اندرکاران را بصورت مزیت‌آفرین و تشویقی تامین کند که بعضاً منجر به مهاجرت آنان به دیگر کشورها شده است. از سوی دیگر ظرفیت‌هایی فیزیکی ایجاد شده نیازمند تکمیل و تجهیز است و بالاخره از آنچه ایجاد شده امکان استفاده کارآمد نیز فراهم نشده است. این باز مهندسی بصورت ویژه باید با فراهم کردن امکان بهره‌برداری کارآمد زیرساخت‌های انجام شده دستاوردهای آموزشی و پژوهشی را باید هر چه بیشتر کاربردی و متصل به بازار مصرف کند و از سوی دیگر نقش و میزان توسعه کمی و کیفی بخش‌های مختلف دولتی و غیردولتی و سهم آنها در فرایندهای توسعه ملی را مدیریت کند. بازمهندسی مذکور از اولویت‌های توسعه علم و فناوری دولت آینده خواهد بود. در موضوع تعامل حوزه و دانشگاه، چگونگی کاربری نمودن آموزه‌های دینی در زندگی اجتماعی و بویژه آموزش‌های روزآمد تربیت روحانیون برای مدیریت کارآمد و روزآمد مساجد از ابزارهای مهم تمدن‌سازی است که باید مورد توجه و حمایت قرار گیرد. نکات محوری زیر در مهندسی مجدد طراحی و بهره‌برداری از مساجد و نقش‌آفرینی آنها در آبادانی و شکوفائی و تمدن‌سازی ضروری است:

۱-۱۸-۳) ضرورت باز مهندسی طراحی کالبدی مساجد با لحاظ ساحت‌ها و عرصه‌های جدید که پوشش لازم به نیاز انسان مسلمان را بدهد و مساجد را از یک عبادتگاه به مرکز فعالیت تاثیرگذار مدیریت و رهبری هر محله تبدیل کند.

۲-۱۸-۳) طراحی ماژول‌های پیش‌ساخته و قابل حمل و قابل نصب برای احداث فوری و روزآمد مساجد با هر ابعاد و تعداد مورد نیاز با کیفیت و ماندگاری روزآمد و دراز مدت.

۳-۱۸-۳) ساختارسازی در محلات برای کارآمدی مدیریت مساجد و نقش‌آفرینی مردم در تامین هزینه‌های ساخت و بهره‌برداری و امکان استفاده از منابع و تسهیلاتی ملی برای احداث مساجد و بازپرداخت‌های مردمی طولانی مدت

۴-۱۸-۳) ایجاد مکانیزم‌های درآمدزایی با ارائه خدمات ارزان و فراگیر مساجد به مردم

۵-۱۸-۳) فراخوان ملی برای طراحی الگوهای مورد نیاز در این خصوص نویسنده نیز مدل روزآمدی را برای طراحی کالبدی و مدیریت راهبردی مساجد تهیه نموده که قابل ارائه است.

۱۹-۳) امکان‌پذیری تحقق پیشنهادات ارائه شده: اجرای هر یک از پیشنهادات ارائه شده ممکن است با توجه به محدودیت‌های اجرائی موجود از جمله کمبود منابع مالی،

مقاومت‌سازمانی، تحریم‌ها و محدودیت تعاملات جهانی و امثال آن مورد تردید قرار گیرد از جمله دستیابی به اهدافی که ثمره اجرائی برنامه‌ها و منجر به دستاوردهای تاثیرگذار همچون افزایش تولید ناخالص سالیانه تا سقف ۱۵۰۰ میلیارد دلار، ایجاد ده میلیون شغل جدید طی دوره هشت ساله و تامین پایدار آب و غذا و مسکن امنیت اقتصادی اجتماعی ادعاهائی نیست که بسادگی تحقق آنها باور پذیر باشد. مگر آنکه نمونه‌های کاربردی قابل لمس ارائه شود ذیلاً بعضی از شواهد و دلایلی که امکان‌پذیری برنامه‌های ارائه شده را مقبول و ممکن می‌سازد و بعنوان حسن خطام این فصل تقدیم می‌شود:

۱-۱۹-۳) **تامین آب پایدار:** کمبود آب یک چالش عمده است. ناباوری در این خصوص تا آنجا وجود دارد که با هزینه گزاف شیرین‌سازی آب برای صنعت و شرب بخش مرکزی با قیمت‌هایی تمام شده بیش از یکصد هزار تومان برای هر متر مکعب به قیمت‌های پایان سال ۱۳۹۸ آنهم با حجم محدود و حداکثر سالیانه ۱/۵ میلیارد متر مکعب در دست اقدام است. در اینصورت چگونه امکان تولید یکصد میلیارد متر مکعب آب جدید میسر است. فناوری آب‌خیزداری و آبخوانداری با ایجاد ۳۸ ایستگاه تحقیقاتی و با هزینه کرد یکصد میلیون دلار امکان‌پذیری آنرا در اقلیم‌های متنوع سراسر کشور پایلوت سازی نموده است. اجرای این برنامه با مشارکت بخش خصوصی و پشتیبانی موثر دولت امکان‌پذیر است. تجربیات موفق متعددی در سراسر کشور و بویژه در استان اصفهان با مشارکت بخش خصوصی و حمایت سازمان جنگل‌ها و مراتع انجام شده‌است. برنامه ملی تامین آب پایدار پنج پروژه دارد از جمله تولید یکصد میلیارد متر مکعب آب جدید، افزایش راندمان آبیاری کشاورزی تا ۸۵٪، استفاده از آب‌های غیر متعارف شور، استفاده از منابع گیاهی و جانوری مقاوم و پرمحصول و تولید کارخانه‌ای محصولات کشاورزی فناوری‌های نوآورانه هستند که تامین آب و غذای پایدار را محقق و عملیاتی می‌سازند.

۲-۱۹-۳) **افزایش تولید ناخالص ملی:** تولید ناخالصی ملی داخلی سالیانه با ارقام متفاوت ملی و جهانی از ۵۰۰ تا ۷۰۰ میلیارد دلار ذکر شده‌است. دسترسی به ۱۵۰۰ میلیارد دلار تولید ناخالص ملی سالیانه یعنی ۲ تا ۳ برابر وضع موجود چگونه ممکن خواهد بود؟ تحقق این برنامه با توسعه کسب و کار فناورانه در کلیه بخش‌ها و زیربخش‌ها فراهم می‌شود. یکی از بخش‌های قابل توسعه که کمتر از ۲۰٪ ظرفیت واقعی آن بهره‌برداری می‌شود بخش کشاورزی است. این بخش بصورت مالکیت خرد، با حداقل مکانیزاسیون وبا استفاده اندک از فناوری در تولید و فراوری محصولات فعالیت می‌کند. این برنامه تولید محصولات با ارزش بالا (high value products) در کلیه بخش‌ها بویژه بخش کشاورزی را در دستور کار است. تولید محصولات با ارزش بالا مکمل برنامه امنیت غذایی و پشتیبان خودکفائی در تولید محصولات استراتژیک است و همراه با تامین امنیت غذایی هدف‌گذاری شده‌است. ذکر اقدامات نوآورانه تحول‌آفرین و یک مصداق از محصولات کشاورزی که می‌تواند در

اشتغال و افزایش تولید ناخالص ملی نقش آفرینی کند تحقق و امکان پذیری مصادیق مشابه را در بخش کشاورزی و دیگر بخش ها قابل بررسی و قابل قبئول خواهد نمود.

۳-۱۹-۳) **زعفران محصول متحول کننده اقتصاد کشاورزی:** در بخش کشاورزی صدها محصول ارزشمند و قیمتی همچون زعفران بصورت پراکنده، ناکارآمد و سنتی و با فناوری عقب مانده تولید می شود که برنامه ریزی تولید صنعتی روزآمد آنها تحول آفرین است نکات محوری زیر در باز مهندسی تولید زعفران اقتصاد کشاورزی را می تواند متحول کند.

الف) **فراوری زعفران:** آنچه بعنوان زعفران در بازار ارائه می شود پرچم گل یک گیاه است که چنانچه صادرات آن از خام فروشی در قالب فراوری ماده موثر آن بنام کراسین (CROCEINE) صورت گیرد تا ده برابر وضع فعلی ارزش افزوده ملی ایجاد می کند و به بسیاری از نابسامانی های قیمت گذاری و رانت خواری و ضایع کردن حقوق کشاورزان پایان می دهد.

ب) **فراوری گل زعفران:** گل زعفران که پس از برداشت پرچم دور ریز است و یا حداکثر بعنوان علوفه دام مصرف مصرف می شود حاوی ماده حیات بخش و جوان کننده بنام آنتی سیانیدین (Anti cyanidin) است که استفاده از آن بر اساس استانداردهای روزجهان در تولید و بسته بندی بسیاری از مواد غذایی بعنوان یک افزودنی گران قیمت اجباری است. ارزش افزوده حاصل از این محصول در صورت تولید ده برابر بیش از ارزش افزوده زعفران است.

ج) **فراوری برگ، ساقه و پیاز زعفران:** برگ، ساقه و پیاز زعفران نیز حاوی مواد ارزشمند مشابه است که اصولاً جایی در فرایندهای تولیدی جاری کشور ندارد در حالی که هر یک از آنها حاوی مواد اولیه داروئی و افزودنی به مواد غذایی و داروئی گران قیمت می باشد و بازارها و متقاضیان جهانی دارد.

د) **ارتقاء سطح فناوری:** تولید نشاء گلخانه ای زعفران، عمل آوری و ماندگاری پیاز حتی تا سه سال، طراحی و تولید و بکارگیری ماشین آلات کاشت و داشت و برداشت زعفران بهینه سازی سیستم آبیاری و توسعه سطح زیرکشت، استفاده کارآمد از انواع کودهای معدنی و بیولوژیک برای افزایش راندمان های کمی و کیفی تولید زعفران متحول کننده است و میزان تولید زعفران را به ازاء هر یک از قابلیت های فناورانه ذکر شده ۲ تا ۳ برابر وضع موجود امکان پذیر می کند. بکارگیری کارآمد فناوری در کاشت و داشت و برداشت و فراوری محصولات نقش زعفران را در تولید ناخالص ملی تا یکصد برابر وضع موجود می تواند افزایش دهد؟

ه) **افزایش سطح زیر کشت:** امکان پذیری تولید زعفران محدود به نقاط سنتی موجود نبوده و بیشتر عرصه سرزمینی در فصل پاییز که فصل آبیاری مزارع زعفران است آب اضافی دارند که بدون نگرانی در صورت لزوم توسعه سطح زیر کشت را نیز می تواند فراهم کند.

بعلاوه تحول در سیستم‌های آبیاری در وضع موجود نیز می‌تواند میزان کمی تولیدات را ۲ تا ۳ برابر افزایش دهد.

و) **مدیریت بازار زعفران:** متأسفانه بازارهای کسب و کار و تولید از جمله زعفران رها شده و بدون پشتیبان است و دستگاه‌های متولی با حجم بالای تصدی‌گری فرصت برنامه‌ریزی اصولی و متحول‌کننده وضع موجود را ندارند. حمایت از بخش خصوصی برای توسعه کسب‌وکار فناورانه در بازار زعفران مدیریت راهبردی این محصول را نیز فراهم می‌کند.

ح) **اعمال حاکمیت کارآمد دولت:** دولت سیزدهم با کاهش تصدی‌گری و تمرکز بر تولید دانش و ساختارسازی حکمرانی و کارفرمائی می‌تواند توسعه کمی و کیفی و تولیدات کشاورزی از جمله زعفران برای دستیابی به توسعه پایدار ملی را فراهم کند. مصادیق بسیار دیگری که در قابلیت‌های سرزمینی و چالش‌ها به آن اشاره شده همچون پرورش میگو و یا توسعه جنگل‌های حرا در جنوب، احیاء و مدیریت بهره‌برداری از جنگل‌های بنه (دانه روغنی بی‌نظیر و گران قیمت) و فرصت‌های بسیار دیگر که در این برنامه مختصر نمی‌گنجد اما نقشی متحول‌کننده‌ای مشابه زعفران در اقتصاد کشاورزی دارد. فرصت‌های بی‌شماری است که هر یک تولید ناخالص ملی را از ۱۰ تا یکصد میلیارد دلار در سال افزایش می‌دهد.

فصل چهارم) رویکردهای ضروری مدیریتی:

۴-۱) **حمایت از بخش خصوصی کارآفرین:** عزم ملی برای کاهش تصدی‌گری و همزمان تولید دانش حکمرانی و تولی‌گری و کارفرمائی و رهبری بازارهای هدف با پیگیری و حمایت از تدوین و تصویب و اجرای قوانین و مقررات مورد نیاز و مزیت‌آفرینی برای دست‌اندرکاران با رویکرد حمایت از بخش خصوصی کارآفرین رویکرد مدیریتی تحول‌آفرین در اقتصاد ملی است. نگرانی سیاسی و امنیتی از تقویت بخش خصوصی کارآفرین بی‌مورد و توهم است. مردم سالاری دینی واقعی موکول به حمایت از نقش‌آفرینی آنها و توسعه کسب و کار بخش خصوصی است. وضع قوانین کارآمد برای مدیریت تاثیرگذار اقتصادی در فرایندهای سیاسی اجتماعی نیز جای خود دارد.

۴-۲) **دولت ملی فراگیر:** پرهیز از سیاسی‌کاری، باندبازی، رانت‌سازی و ایجاد بستر و فضای تعاملات فراجناحی در بهره‌گیری کارآمد از ظرفیت اجتماعی کشور و برقراری ثبات و آرامش مدیریتی در ساختارها و فرایندها و مشاغل یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر برای شکل‌گیری

دولت ملی فراگیر است. تحقق این امر نیازمند خلق اخلاق حرفه‌ای حکمرانی است. غفلت از این مهم باعث واپس‌گرائی و تحجر و فروپاشی است.

۳-۴) تقوای الهی و اخلاق حرفه‌ای: رعایت واقعی تقوای الگوی الهی با شناسائی، حفاظت و بهره‌برداری شایسته و جامع از داشته‌ها، دارائی‌های نقد و غیرنقد و ظرفیت‌های فرهنگی اجتماعی و اقتصادی با ایجاد سامانه‌های هوشمند، اشراف اطلاعاتی، نظارت و مدیریت لحظه‌ای عملکردها و استفاده همه جانبه از قابلیت فضای مجازی و ایجاد نظام سالم و کارآمد و اخلاق مدار متکی به اخلاق حرفه‌ای روزآمد جهانی و بویژه آموزه‌های دینی برای کسب و کار حلال، سالم و پربرکت یک رویکرد واجب روزآمد است. در این رویکرد باید ادبیات کسب و کار باز مهندسی شود و آموزش کسب و کار در برنامه‌های درسی و تربیتی لحاظ شود و کسب و کار شان و جایگاه ارزشمند واقعی خود را پیدا کند.

۴-۴) جهاد علمی و مدیریت جهادی: بازمهندسی و مهندسی مجدد ساختارها و فرایندهای حاکمیتی برای تحقق واقعی **جهاد علمی و مدیریت جهادی** در عمل و پرهیز از بهره‌برداری سیاسی از رهنمودهای مقام معظم رهبری بدون تلاش واقعی برای تحقق آنها با تاکید بر تشویق پیگیری عملیاتی این رویکرد در زیرساخت‌های مرتبط با نهادهای ارشد حاکمیتی بعنوان الگوی مدیریت و رهبری **مدیریت جهادی** روزآمد و کارآمد ضروری و از اولویت برخوردار است. تدوین و ارائه الگوی مدیریت جهادی با منطق ایجاد هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران در هر بازار هدف و حوزه فعالیت یک امر واجب و ضروری است. جهاد علمی نیز رویکرد ضروری دیگری است که با مفاهیم دانش محور بودن همه فعالیت‌ها و دانش‌بنیان نمودن همه ساختارها و فرایندها و بویژه استفاده وسیع و کارآمد از ابزارهای مدیریت دانش همچون بانک‌ها اطلاعاتی هوشمند ساختارهای هوشمند مشارکت جوئی اجتماعی، بازارهای هوشمند تهاتری، بازارهای هوشمند نیروهای آزاد از رویکردهای مدیریتی ضروری و اولویت‌دار است.

۵-۴) مزیت کارآمد کاربری اراضی: مزیت‌آفرینی برای جذب سرمایه در بخش کشاورزی و تامین اراضی با کاربری غیر کشاورزی برای سرمایه‌گذاران ساخت و ساز و شهرک‌سازی به شرط سرمایه‌گذاری همزمان در بخش کشاورزی بعنوان راه‌حل موثر در جلوگیری از تغییر کاربری اراضی مرغوب کشاورزی و جذب سرمایه و فناوری به بخش کشاورزی یک رویکرد نوآورانه خواهد بود. **تغییر کاربری غیر علمی اراضی کشاورزی و رانتهی یک اقتصاد**

مافیایی و تعیین صحیح کاربری و اختصاص کاربری‌های مورد نیاز فعالیت‌های توسعه‌ای یک فرایند تولید ثروت ملی است و نیازمند مدل‌سازی و قوانین و مقررات جامع است.

۴-۶) **انرژی سبز و تجدیدپذیر:** حمایت از سرمایه‌گذاری در تولید انرژی‌های تجدیدپذیر بویژه تبدیل ضایعات و محصولات جانبی کشاورزی به انرژی و فراورده‌های با ارزش بالا رویکرد روزآمد مورد نیاز است. جلوگیری از آلودگی منابع زیستی، جلوگیری از تخریب منابع و فراهم‌سازی بهره‌برداری پایدار از منابع زیستی موکول به توسعه فناوری در تولید و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر است.

۴-۷) **اقتصاد پساکرونا:** ارائه الگوهای جامع توسعه پایدار پساکرونا و استفاده از مزیت‌های رقابتی و مزیت آفرین غذا و دارو، پوشاک، گردشگری و حمل و نقل پساکرونائی یک رویکرد فراگیر در همه بخش‌های اجرائی است. اقتصاد پساکرونائی متکی به فناوری‌های هوشمند فرصتی برای یک رقابت واقعی در اقتصاد جهانی و بازمهندسی تمدن جهانی است.

۴-۸) **تامین آب و برق و گاز و مخابرات پایدار:** مجانی بودن مصرف آب و برق و گاز و تلفن ثابت برای نیاز ضروری تعریف شده خانوار و پلکانی نمودن هزینه مصارف بالاتر با طراحی تراز مثبت درآمد و تاسیس صندوق حمایت از سرمایه‌گذاری در زیر ساخت‌های موردنیاز از محل منابع بدست آمده رویکردی است که با افزایش هزینه برای مصارف بالاتر مشارکت مصرف‌کنندگان را در تولید آب و برق امکان‌پذیر و تامین پایدار آب و برق گاز و تلفن و ارتباطات را فراهم می‌کند. برنامه‌های عملیاتی کارآمدی تهیه شده که با این رویکرد مشکل آب و برق کشور به طور کامل حل می‌شود. ذیلاً بعضی از نکات مهم برنامه ذکر می‌شود:

۴-۸-۱) آب و برق مجانی پیام ملی امام خمینی و انقلاب اسلامی در آستانه پیروزی انقلاب بوده است این مهم به شایستگی عملیاتی نشده است. **پیام ملی امروز باید مجانی نمودن**

آب و برق و گاز و تلفن ثابت باشد

۴-۸-۲) تعیین نیاز ضروری هر فرد به خدمات ذکر شده باید تعیین شود و شبکه پایش ملی برای کنترل مصرف از خدمات مذکور طراحی و اجراء شود. بخش خصوصی سرمایه‌گذار برای کلیه اقدامات وجود دارد.

۳-۸-۴) پلکانی نمودن هزینه خدمات چهارگانه یک ضرورت است تا مصارف کنترل شود. از سوی دیگر محدودیت مصارف نیز باعث محدودیت توسعه بازار می‌شود. لذا مصارف می‌تواند با پرداخت هزینه‌های پلکانی تعیین شده بدون محدودیت باشد.

۴-۸-۴) وقتی قیمت‌ها بالا می‌رود نوآوری برای تولید ارزان مشتری پیدا می‌کند. فناوری‌های بی‌شماری در داخل کشور خلق شده‌اند که تولید آب و برق و گاز تجدیدپذیر و ارتباطات فعال هوشمند را ممکن می‌سازند.

۵-۸-۴) استفاده از الکتروموتورهای مغناطیس ثابت (BLDC) تا ۵۰٪ مصرف برق را کاهش می‌دهد. استفاده از لامپ‌های LED نوآورانه با پوشش پلیمرهای نور افشان مصارف روشنایی را تا ۸۰٪ کاهش می‌دهد، استفاده از میکروتوربین‌ها و جایگزینی CCHP بجای مشعل‌های سنتی در موتورخانه‌ها ضمن کاهش ۵۰ تا ۸۰ درصدی مصرف سوخت تولید همزمان سرما، گرما و برق را فراهم و یک راندمان کلی ۵۰۰ درصدی به ازاء سوخت مصرفی ایجاد می‌کند.

۶-۸-۴) اگرچه مصرف آب ارزان در شرب و صنعت همه دست‌اندرکاران را از تولید فناوری بازچرخانی آب در کشور غافل نموده اما ایجاد نظام مصارف دوگانه و چندگانه آب شرب و صنعت و بازچرخانی آب مصرفی یک ضرورت ملی واجب و اجتناب ناپذیر است. تعیین قیمت پلکانی آب مصرفی سرمایه‌گذاری و تولید فناوری پیشرفته در این زمینه را نیز اقتصادی و امکان‌پذیر می‌کند.

۷-۸-۴) حمایت همه جانبه از تولید ابزارهای هوشمند مدیریت دانش و برنامه‌ریزی برای هوشمندسازی شهر و روستا و ایجاد نسل جدید شهرک‌های هوشمند یک برنامه ملی است که ضمن مدیریت مصارف و اقتصادی نمودن تولید آب و برق و گاز و تلفن توسط بخش خصوصی منجر به خلق بازارهای نوآورانه و هوشمند کسب و کار و تامین پایدار خدمات مذکور می‌گردد.

۹-۴) ایجاد پوشش همگانی سلامت، امنیت غذایی، اشتغال و بازنشستگی برای همگان در حداقل نیازهای ضروری و آزادسازی قیمت‌ها در دیگر خدمات در کلیه بازارهای کالا و خدمات می‌تواند منجر به جهش تولید و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی گردد. عدم تعیین تکلیف در آزادسازی قیمت خدمات منجر به شکل‌گیری رانت، مافیای واردات و صادرات، فساد و تبهکاری فراگیر شده است و باید به آن پایان داده شود.

فصل پنجم) شایستگی‌های مورد نیاز مدیریتی داوطلبان

- ۵-۱) داشتن روحیه جهادی و انقلابی برای رهبری علمی و روزآمد امور اجرایی کشور متکی به دانش، تجربه، سابقه اجرایی، توان تاثیرگذاری و جریان‌سازی برای هم‌افزایی و عزم ملی برای آبادانی و شکوفایی کشور اصلی‌ترین قابلیت مدیریت اجرایی است که باید فراهم باشد.
- ۵-۲) داشتن اشراف راهبردی به موضوعات اجرایی بخشی و فرابخشی برای ایجاد هم‌افزایی و توانمندسازی دست‌اندرکاران و توان رهبری سیاست‌گذاری و خلق رویکردهای نوآورانه تحول‌آفرین برای جلوگیری از مدیریت جزیره‌ای بخشی و ناکارآمد دستگاه‌های اجرایی
- ۵-۳) داشتن روحیه تاثیرگذاری جمعی و جریان‌ساز برای بکارگیری سرمایه‌های اجتماعی بویژه جوانان، گروه‌های جهادی، نیکوکاران در سطح ملی و همراه با فراخوان جهانی ایرانیان برای مشارکت در توسعه ملی.
- ۵-۴) داشتن رویکرد فراجناحی و استفاده موثر از همه قابلیت‌های نیروی انسانی و ارتقاء جایگاه اخلاق و آموزه‌های اسلامی در تعاملات اجتماعی و اقتدار برای اعمال حاکمیت و اجرای قوانین و مقررات و فرهنگ‌سازی کار جمعی و جهادگرانه
- ۵-۵) توانایی مذاکرات موثر جهانی و داشتن ایده‌های کارآمد در دیپلماسی اقتصادی متکی به وجاهت ملی و جهانی برای مزیت‌آفرینی برای همکاری‌های منطقه‌ای و جهانی
- ۵-۶) توانایی تبدیل فرایندهای مافیایی سیاسی اقتصادی به فرایندهای مزیت‌آفرین تولید ثروت برای همه کارآفرینان و نوآوران و بکارگیری ظرفیت باندهای مذکور در فرایندهای کارآفرینی، نوآوری و مزیت‌آفرینی کسب و کار متکی به عزم ملی و یکپارچگی مدیریت در کل نظام. نظام اسلامی باید این توانایی را در کل ساختارهای نظام فاهم کند اما فرمانروایی امور اجرایی باید این بینش را حتماً داشته باشد.
- ۵-۷) حمایت از فضای باز اقتصادی اجتماعی با رویکردهم‌افزایی و توانمندسازی ملی و فراهم‌سازی زمینه رشد و تعالی فرهنگی اجتماعی کشور متکی به مقبولیت عمومی و حمایت‌های کلان نظام. نفاق صرفاً یک رویکرد سیاسی یا دینی نیست. عملکردهای دوگانه و متفاوت و ضد هم در همه زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی باید به درستی آسیب‌شناسی شده و با طراحی مدل، وضع قوانین و مقررات آموزش ملی فراگیر از گهواره تا گور عملیاتی شود.
- ۵-۸) داشتن سوابق اجرایی کارآمد و نوآورانه، سلامت و شفافیت کاری و روحیه خدمتگذاری و شجاعت در پاسخگوئی و قاطعیت در اجرای قانون و سالم‌سازی ساختارها و فرایندها بدون ملاحظات جناحی و رانتی و متعهد بودن به تامین منافع همگان و پاسخگوئی در حکمرانی یک ضرورت ملی است.
- ۵-۹) داشتن مقبولیت لازم در نظام اسلامی برای ایجاد یکپارچگی وحدت‌آفرین و روحیه و انسجام داخلی و عزم ملی تحت رهبری واحد ولایت فقیه و پایان دادن به رویکردهای

فراافکنی ناکارآمدی‌ها با جریان‌سازی برای تضعیف دیگران و عمده‌کردن نداشتن اختیارات و یا دخالت‌ها و امثال آن و شناسائی و مدیریت چالش‌های پنهان سیاسی اجتماعی و رفع آنها با مشارکت مردم برای تامین حداکثری آرامش و ثبات سیاسی اجتماعی نظام یک قابلیت و توانائی مدیریتی است که مدیریت ارشد اجرائی کشور باید دارا باشد، آن را با حوصله و صبورانه بکارگرفته و تحول و تغییر را رهبری کند و در این مسیر نا ملایمات را تحمل کند و صحنه را خالی نکند. ممکن است گفته شود که با رویکردهای سیاسی داوطلبان که از هر ابزار و روشی برای پیروزی در انتخابات استفاده می‌کنند آیا سلامت کاری و نوآورانه متکی بر علم روزآمد مدیریتی و رعایت تقوای الهی یک انتظار نامعقول است. اما باور و تجربه شخصی اینجانب آن است که این قابلیت‌ها و باورها قابل دسترس است و برنامه و اقدامات پیشنهادی کاملاً اجرائی و قابل پیاده‌سازی است اما به عزم و مشارکت همه دست‌اندرکاران نیازمند است. این مفهوم با روشنی با رویکرد مدیریت جهادی متکی به جهاد علمی توضیح داده شده‌است.

۱۰-۵) ساختارسازی دانش مدیریت راهبردی: طی ۴۲ سال گذشته بسیاری از غفلت‌ها به دلیل ضرورت انسجام در حفظ نظام و دیگر ملاحظات نادیده گرفته شده‌است. ایجاد ساختار علمی برای تولید دانش حکمرانی، مدیریت راهبردی و رهبری فعالیت‌ها و بازارهای هدف یک امر واجب و غفلت از آن نابخشودنی است. وضع موجود آن است که برای هیچ سمت راهبردی در جامعه افراد آموزش داده نمی‌شوند. رشد و کسب قابلیت‌ها شخصی و تصادفی است؟! لذا در هیچ زمینه‌ای این رشد و کمال‌جوئی حرفه‌ای نمی‌تواند بطور تصادفی به بلوغ برسد بکارگیری و انتخاب کارگزاری که خود ساخته پرورش یافته‌اند و برای سمت خاصی حکمرانی مورد نظر آموزش ندیده‌اند آسیب‌پذیری حکمرانی، انحراف از آرمانها، نفوذ بیگانگان و ابزاری شدن افراد و جایگاه‌ها را رقم می‌زند. لطفاً بیدار شویم، ملاحظه کاری را کنار بگذاریم و با عزم ملی مرحله تمدن‌سازی را انچنان که در بیانیه گام دوم رهبر معظم انقلاب اسلامی آمده‌است آغاز کنیم. اینجانب خود را موظف و مکلف به تکمیل این برنامه و پیگیری قاطع اجرائی شدن آن می‌دانم. انشاءالله

آشنائی مختصر با نویسنده گزارش:

محمدتقی امانپور فرزند یک کشاورز مشهدی است که پس از اخذ دیپلم در مشهد در مهرماه ۱۳۵۲ در دانشگاه صنعتی پلی تکنیک تهران (دانشگاه صنعتی امیرکبیر) در رشته مهندس تکنولوژی نساجی پذیرفته و پس از اخذ مدرک لیسانس در مقاطع فوق لیسانس مدیریت و دکتری معادل مدیریت استراتژیک ادامه تحصیل می دهد. تمرکز علمی ایشان بر تولید علم و فناوری راهبردی و طراحی مدل های توسعه پایدار است. گوشه از تجربیات علمی و اجرایی وی به شرح زیر می باشد:

- (۱) عضو فعال مرکزیت نهضت دانشجویی کشور در دهه پنجاه که منجر به دوبار دستگیری و زندانی شدن وی در رژیم شاهنشاهی می گردد.
- (۲) قبول همکاری با دولت موقت حسب دستور و تاکید حضرت امام خمینی و قبول سمت هماهنگ کننده ارشد نهضت دانشجویی در مقابله با آشوبگری ضد انقلاب با استقرار در ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی بعنوان نماینده نخست وزیری ۱۳۵۷/۱۲/۱
- (۳) مشارکت در تهیه طرح انقلابی تاسیس جهاد برای سازندگی روستا و تقدیم به حضرت امام و همراهی در تاسیس و بالندگی علمی و اجرایی نهاد مقدس جهادسازندگی به مدت ۲۲ سال از تاسیس تا انحلال
- (۴) نماینده جهاد سازندگی در اطاق جنگ، موسس و فرمانده پشتیبانی و مهندسی جنگ جهادسازندگی در دفاع مقدس
- (۵) مشارکت در راه اندازی صنایع و معدن کشور پس از توقف اولیه پس از پیروزی انقلاب و موسس نهضت صنایع روستائی کشور در جهاد سازندگی
- (۶) عضو شورای مرکزی جهاد سازندگی و همزمان معاون وزیر در امور استانها، امور مجلس و آموزش و تحقیقات
- (۷) تاسیس نهضت جهاد علمی جهاد سازندگی با تصدی مسئولیت معاونت آموزش و تحقیقات وزارت جهاد سازندگی به مدت ۱۴ سال و همت خستگی ناپذیر و نوآورانه و در ایجاد و توسعه بیش از ۱۵۰ مرکز، موسسه و ایستگاه تحقیقاتی و آموزشی، تربیت متخصصین و مدیران ارشد به تعداد ۱۵ هزار نفر در ۲۵ کشور و صد دانشگاه معتبر داخلی و خارجی و مدیریت راهبردی اجرای ده هزار پروژه تحقیقات کاربردی در بخش کشاورزی و طراحی الگوی توسعه پایدار کشاورزی. الگوی تحول آفرین تولید و اشتغال و خلق ارزش افزوده در بخش کشاورزی

۸) پرچمدار ساخت داخل، انتقال و ارتقاء فناوری در وزارت نفت، مدیریت صادرات، خدمات فنی مهندسی به خارج از کشور و طراحی الگوی توسعه پایدار صنعتی با محوریت نفت، گاز و پتروشیمی

۹) رئیس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران و طراحی الگوی توسعه پایدار شهری تهران و مشهد

۱۰) طراحی الگوی تولید و صادرات پایدار با واردات مدیریت شده کالا و خدمات

۱۱) دعوت شده از دانشگاه هاروارد برای حضور در کارگاه آموزشی رهبران کسب و کار جهانی در موضوع خصوصی سازی در جهان سوم و طراحی الگوی کسب و کار در جهان سوم با خصوصی سازی

۱۲) مدیرعامل کانون جهادگران جهادسازندگی و پرچمدار جهاد علمی و مدیریت جهادی

۱۳) دارای نشان دولتی لیاقت و مدیریت، نشان ملی محیط زیست، کاندیدای دریافت نشان جهانی اسکان بشر

۱۴) حامی و پشتیبان گروه های جهادی، جوانان انقلابی و آرمانخواه، شرکت های دانش-بنیان و پرچمدار توسعه و خلق بازارهای کسب و کار فناورانه در کشور